

Domoljub

V Ljubljani, 10. decembra 1936

Leto 49 • Stev. 50

Boj smo častno dobojevali

Volivni boj za naše občine, za osnovne celice zdrave ljudske demokracije, je bil v nedeljo v vsej državi končan, s presenetljivo velikim uspehom JRZ, ki je povsod postavila za občinske volitve svoje kandidatne liste. Tudi 76 slovenskih občin je v nedeljo odločilo, kdo naj v bodoče vodi občinsko gospodarstvo in kdo je tisti, ki upravičeno lahko zastopa naš narod v borbi za naše pravice.

Boj za ta zadnji del slovenskih občin je bil izredno trd. Naša stranka je povsod postavila svoje liste, proti katerim so se v lepi slogi združile na nasprotno listo vse skupine ljudi, ki so nasprotniki slovenske skupnosti: od stoodstotnih nacionalistov preko nemčurjev pa do najskrajnejših komunistov. Toda združeni nasprotniki proti enotni fronti slovenskega naroda niso uspeli razen v par nemčurskih gnezdih in pa v nekaterih krajih, kjer imajo ali komunisti ali dr. Mačkovi pristaši svojo domovinsko pravico. Toda ti slučajni so tako redke izjeme, da kar izginejo pred ogromno večino slovenskih občin, ki bodo predstavljale podlago za naše bodoče gospodarsko in politično delo doma in v državi sploh.

Da se naše ljudstvo zaveda velikega pomena občinskih volitev, je zlasti pokazala zadnja nedelja. Ne pomnimo, da bi bili imeli kdaj za volitve tako slabo vreme, kot je bilo sedaj. Toda tudi sneg in brozga nista zadržala volilcev. Ure daleč so prihajali, moško izrekli svojo odločitev in se v zavesti, da so opravili veliko dolžnost, vračali mokri in premraženi na svoje domove. Volilna udeležba je kljub vsemu dosegla zelo visok odstotek, višji kot marsikdaj prej. Tudi občine, kjer je bila samo naša lista, so poslale na volišče po 60 do 70 odstotkov vol. upravičencev, čeprav bi to prav za prav ne bilo treba in je zato tem lepši dokaz strankarske zavednosti.

Boj je torej končan, zmaga dobljena! Vendar sedaj ni čas, da bi sedli na svoje lovrike in čakali, sedaj je šele prišel čas pravega, poizkušnega dela v korist naših oslabilih občin in v korist ljudstva, ki je na občine tako zelo vezano.

Naše delo za občine bodi požrtvovalno! Ne zaradi plače in dijet, ampak iz krščanske ljubezni do bližnjega, ki od nas pomoči potrebuje, bomo delali v občini po svoji vesti in po najboljših močeh. Delo je polno žrtev in edino plačilo za delo nam bodi zavest, da smo storili svojo dolžnost.

Naše delo bodi pošteno! Iztrebimo iz naših občin sleherni sled korupcije, ki so jo že vpejeli vanje priganjači bivših nasilnikov. Največji madež, ki bi padel na našo stranko, bi bila ugotovitev, da je ta ali oni njen član koristolovsko ali nepošteno gospodaril z občinskim premo-

ženjem. Zato se kot iskreni strankarji ne bi smeli ustrašiti, da postavimo na pranger tudi svojega pristaša, ako bi uganjal korupcijo. Prepričani smo, da kaj takega ne bo treba, vendar je prav, da to omenimo, če se je le mogoče kdo vrnil v naše vrste, kateri hoče v kalnem ribariti!

Naloge novih občinskih odborov so ogromne. Le v prijateljskem sodelovanju vseh občinskih odborov, ki znajo ločiti bistveno od nebitnega, ki znajo ločiti osebne zadeve od stvarnih potreb, ki znajo imeti vedno celo občino pred očmi, ne le en del, bo mogoče doseči vidnih in trajnih uspehov.

Občinski mošjc, ljudstvo vam je dalo zaupanje. Pokažite torej s svojim požrtvovalnim in poštenim delom, da ste zaupanja vredni in da boste čez tri leta lahko polagali pred volilci račun o svojem gospodarstvu.

Prinašamo volilne izide o nedeljskih občinskih volitvah v občinah na ozemlju bivše Kranjske, kamor prihaja naš list:

OKRAJ KAMNIK

Krašnja: 230, 160 (69.6%), JRZ 160 (18).
Lukovica: 546, 374 (68.5%), JRZ 339 (18).
sk. opozicija 35 (—).
Vodice: 488, 421 (86.3%) JRZ 337 (17),
sk. opozicija 84 (1).

OKRAJ KOČEVJE

Sodražica: 885, 711 (80.3%), JRZ 392 (20),
JNS 319 (4).

OKRAJ KRANJ

Naklo: 574, 355 (61.3%), JRZ 355 (18).
Smlednik: 428, 303 (70.3%), JRZ 303 (18).

OKRAJ LITIJA

Dole pri Litiji: glasovalo 183 (71.76%),
JRZ 183 (18).
Sv. Križ pri Litiji: glasovalo 302 (66%),
JRZ 302 (18).
Višnja gora: 688, 505 (73%), JRZ 455 (18),
sk. opozicija 50 (—).
Polšnik: 449, 294 (65%), JRZ 262 (18),
sk. opozicija 32 (—).
Šmartno pri Litiji: 854, 601 (70%), JRZ
601 (24).
Kolvrat-Mlinše: 298, 244 (81.9%), JRZ
244 (18).
Kresnice: 407, 291 (71.5%), JRZ 280 (18),
sk. opozicija 11 (—).

OKRAJ LJUBLJANA

Dobrova: 677, 502 (74.1%), JRZ 474 (18),
sk. opozicija 28 (—).
Dol: 340, 272 (80%), JRZ 208 (17), skupna
opozicija 64 (1).

Dolsko: 354, 277, JRZ 203 (17), sk. op.
74 (1).

Grosuplje: 519, 350 (67.4%), JRZ 274
(17), sk. op. 76 (1).

Podgorica: 265, 231 (87%), JRZ 156 (16),
sk. opozicija 75 (2).

Preserje: 358, 306 (85.5%), JRZ 168 (15),
sk. opozicija 138 (3).

Račna: 224, 157 (70%), JRZ 157 (18).

Rudnik: 402, 316 (87.6%), JRZ 153 (3), sk.
opozicija 163 (15).

Slivnica-Zalna: 510, 372 (73%), JRZ 277
(17), sk. opozicija 95 (1).

Šmartno pod Šm. goro: 750, 606 (80.8%),
JRZ 393 (21), sk. opozicija 213 (3).

OKRAJ KRŠKO

Velika Dolina: glasovalo 363 (65.6%), opo-
zicija 303 (18).

Leskovec pri Krškem: glasovalo 955 (65%),
JRZ 810, opozicija 145.

Radeče pri Zid. mostu: 1109, 710 (64%),
JRZ 710 (24).

OKRAJ NOVO MESTO

Črmošnjice: 507, 242 (47.7%), nemška lista
89 (2), sk. opozicija 153 (16).

Velika Loka: 556, 472 (81.3%), JRZ 238
(15), sk. opozicija 234 (3).

Dvor: 355, 282 (79.3%), JRZ 181 (16), sk.
opozicija 101 (2).

Trebnje: 1060, 728 (78.7%), JRZ 728 (18).

OKRAJ RADOVLJICA

Koroška Bela: 1167, 938 (80.4%), JRZ 398
(7), sk. opozicija 113 (1), sk. opozicija 427 (16).

OKRAJ SKOFJA LOKA

Skofja Loka: 560, 359 (64.1%), JRZ 359
(18).

Stara Loka: 1070, 910 (77.7%), JRZ 691
(22), sk. opozicija 219 (2).

OKRAJ ČRNOMELJ

Kamna gorica: 287, 118 (41.5%), JRZ 118
(18).

Gradac: 732, 610 (83.3%), ZKL 352 (16),
sk. opozicija 258 (2).

Adlešiči: 392, 324 (82.6%), JRZ 123 (2),
sk. opozicija 201 (16).

Deset milijonov ljudi je v ruskih koncentracijskih taboriščih. Kaj bi rekli naši marksisti, če bi v tem pogledu tudi pri nas začeli posnemati ruski komunistični »raj«.

Kaj pa komunisti?

Ali ste brali v zadnji številki »Domoljuba« brž za tem-le člankom o komunistih cele litanije pomorjenih in poklanjih v ruskem komunističnem »paradižu«? Ne litanije posameznih ljudi, ampak le različnih stanov pomorjenih, postreljenih in poklanjih. Saj litanije posameznih mrtevcev bi bile tako dolge, da jih nobene bukve ne morejo obseči. Saj jih je na milijone! Morebiti ne bo odveč, če te litanije še enkrat navedemo. Velike in važne resnice se morajo večkrat povedati, da se nikoli ne pozabijo, da jih imamo vedno v spominu. 28 nadškofov in škofov, 1215 duhovnikov, 6575 profesorjev in učiteljev, 8000 zdravnikov, 54.650 oficirjev, 200.000 navadnih vojakov, 10.500 orožniških in policijskih oficirjev, 48.500 orožnikov in policistov, 12.950 večjih posestnikov, 355.250 duševnih delavcev, 192.350 ročnih delavcev, \$16.000 kmetov. To so številke, kaj?! In če bi bile polovico manjše — kaj pravim! — petkrat, desetkrat manjše, bi bile še vedno grozne številke!

Tistih pa, ki so po groznem trpljenju pomrli po ječah in taboriščih, ni mogoče prešteti. Koliko pa si jih je rešilo življenje samo s tem, da so pobegnili pred morilci in se razkropili po vsem svetu! Da ne govorimo o tistih milijonih, ki jih je pokončala lakota!

Človek se vprašuje, kako je mogoče, da se še kdo za tako gospodarstvo navdušuje. Da se ne obrne od teh milijonskih morilcev vsakdo s studom proč! — O ne! Navdušeni so za komunizem, gorijo zanj, širijo ga na vse načine in z vsemi sredstvi, branijo ga z mečem in kanoni, žrtvujejo vse zanj, umirajo zanj... Človek se mora za glavo prijemati in se vpraševati, kako je mogoče, da nauk, ki rodi tako grozne, tako krvave sadove, more najti tako navdušenih pristavev. Kaj more biti temu vzrok, to je vredno premišljevat, vredno te vzroke iskati. Da, da, te vzroke moramo iskati!

A preden vzroke iščemo, se vprašajmo: Kaj pa naj mi spričo tega storimo? Komunisti so na svetu, s tem moramo računati! Komunisti so po vseh deželah, komunisti so tudi pri nas. In vsi so enega duha. Vsi pripravljeni, brž ko pridejo do moči, udariti, cerkve požigati, ropati, krasti, moriti. Saj se že zdaj ne morejo premagovati: že križe podirajo in kapele skrumpijo.

Kaj naj torej spričo tega storimo? Jih pričujmo? Spreobračamo? Jim dokazujemo grdobjo morije in nesmisel komunizma? Prazno delo! Človek se da veliko bolj voditi od srca, kakor od pameti. In če se srca polasti strast, ga ima popolnoma v oblasti. Divja v njem kakor požar. Požar ne zna nehati, dokler ne upepefi vsega, kar doseže. Le z veliko silo ga je mogoče ukrotiti. Dopoveduj pijancu, da mu pijača škoduje, da žre njegovo premoženje, da ga bo spravila v grob. Saj sam to vidi, — a ne pomaga nič! Strast divja v njem in se ne da potolažiti, dokler se ji ne ustreže, če človek pri tem tudi pogine! Psa boš prep dopovedal, da ne sme pokusiti klobase, kakor pijanca, da ne sme piti. To je moč strasti! — Saj tudi naših samostojnežev ne moremo prepričati in prearediti. Ali ste jim pokazali številke, ob koliko nas je njih politika pripravila? Ob deset milijard slovenskega denarja! Tajiti in zviti tega nikakor ne morejo. In kaj pravijo na to? Da bi priznali svojo zmožnost? Morda kak posamezen, ki bolj trezno sodi. Večinoma pa raje trpe na svojem premoženju, raje bi prišli ob svoje gurnate, kakor zmožnost priznati in jo opustiti! To je moč strasti! Saj za svojo politiko nimajo nobenega pamet-

nega razloga. Kdo le že more biti za centralizem, ki nas tako izmoggava?! Ko bi mirno vprašali svojo pamet, nam morajo dati prav. Pa le hočejo imeti svoj prav, če je ta prav še tako narobe in škodljiv. Za vsako ceno hočejo in morajo oponirati. — po domače nagajati. Biti v nasprotju z drugimi in jim nagajati — to je njih veselje, njih življenje. Stranka nagajivcev! — Če se človek v eno misel zagriže, je ne opusti za nič na svetu. Komunisti pa so v svojo reč še posebno globoko zajedeni, zagrizeni.

Kaj torej naj storimo nasproti komunistom?... Stojmo na straži! Sila se da preuagati samo s silo. Ne s prijaznimi besedami. Niti ne z blagoslovljeno vodo. Oskrbimo se torej za varnost pravočasno, — ne šele takrat, ko nam bo hiša že gorela! Ko nas bodo komunisti že streljali. Kajti da bodo zmagali, da pride njih ura, o tem so prepričani. Dobiti nas morajo

Kmečka razdolžitev

Na razna vprašanja glede uredbe o likvidaciji kmetijskih dolgov, opozarjamo na sledeče stvari:

Župani in potrdila

Prihajajo pritožbe, da nekateri župani iz strahu pred ljudmi izdajajo potrdila, da so kmetje, takim dolžnikom, ki v resnici nikoli niso bili kmetje. V nekaterih krajih postajajo tako kmetje, rudarji, železniški delavci, tovarniški delavci, trgovci itd. Opozoriti moramo, naj bodo župani v teh stvareh previdni. Če bi se tudi posojilnice ne pritožile na sodišče, za kar imajo pravico, bi vendar mogla nastati za župane kasneje precejšnja težava. Vsa potrdila pridejo v roke Privilegirani agrarni banki. Ta bo čudno gledala, da postanejo kmetje ljudje, ki jim ni glavni poklic kmetijstvo. Nevarno je, da potem Priv. agrarna banka take župane naznaani drž. pravdnikstvu zaradi tega, ker so izstavili vedoma listine, ki so lažnive. In to so uradne listine!

Zato poudarjamo: Za vsakega je treba doognati, kaj je njegov glavni poklic. Če je glavni poklic kmetijstvo, potem mu je izstaviti potrdilo, da je kmet, razen če bi izjemoma njegov obdavčeni dohodki iz kakega postranskega vira znašali več kot dohodki iz kmetijstva. Če pa županstvo ve, da ni glavni poklic kakega dolžnika kmetijstvo, mu ne sme izdati potrdila, da je kmet, razen v tistih izjemah, ki so v uredbi našete. Tako izjema so vaški obrtniki in vaški trgovci, pa tudi ti le tedaj, če so njih obdavčeni dohodki iz kmetijstva večji kot iz obrti ali trgovine. Takli slučaj pa so redki. Iz gornjega je torej jasno, da ne more dobiti potrdila, da je kmet delavec, ki redno dela v rudniku, ali v tovarni ali na železnici. Pri takem je brezpredmetno iskati potrdilo o njegovih obdavčenih dohodkih, ker se uslužbenški davek na pr., ki ga plačuje, ne plačuje pri davkarji, ampak plačuje dostikrat s posebnimi znamkami.

Vsi dolgovci se skupaj računajo

Nekateri vprašujejo, kako je s takim dolžnikom, ki dolguje več upnikom. Nobenemu ne dolguje 25.000 Din, vsem skupaj pa še več. Ali mora tak prositi za znižbo po čl. 26 uredbe na sodišču, ali se mu zniža dolg sam po sebi. Odgovoriti moramo na to, da je treba vse dolgove sešteti in če večno ne znašajo dolgov 25.000 dinarjev, potem se mu pri denarnih zavodih od-

torej pripravljene! Kako pa? V vsaki fari ali občini naj se združijo ljudje, ki so pripravljeno braniti ljudsko last in verske svetinje proti navalom hlapcev kominterne. Tega nam ni treba prav nič skrivati! Nasprotno: Komunisti naj vedo, da je v vsaki fari ali občini vsaj trikrat večje število takih, ki so pripravljeno na njih nastop in ne bodo pustili razdirati, kar je poštenega in svetega. Da morajo biti ti varuhi reda in poštenja tudi primerno opremljeni, da morejo braniti sebe in druge, to se razume.

Glejte, na Španskem so se zrajtali preporno! Tako, da se danes ne ve, kam se bo zmaga nagnila. Dobri ljudje so radi le prepomisljavi, prepočasni, preobzirni. Medtem ko se oni šele odločujejo in pripravljajo, se hudobci že vsega polastijo. Pri nas še ni zamujeno. Toda nobenega vzroka ni, vdajati se brezskrbnosti in odlašati s pripravami.

Dosti tukaj o tem! Stvar poklicanih krogov je, skrbeti za to, da nas komunistični val ne bo zajel čez noč nepripravljenih!

bije samo po sebi polovica. Če pa znašajo njegovi skupni dolgov nad 25.000 Din, četudi so na različnih krajih, se mu ne odbije samo po sebi polovica, ampak mora za znižanje pri sodišču prositi.

Vse take, ki morajo prositi, opozarjamo, da morajo vložiti prošnjo na sodišče pred novim letom. Različne priloge lahko v dogovoru s sodnikom kasneje prineso.

Kako pa z dolgovi pri zasebnikih?

Mnogi zamenjavajo postopek pri dolžnikih, ki so dolžni pri posojilnicah, in postopek pri dolžnikih, ki so dolžni raznim zasebnim upnikom. To dvoje je treba ločiti.

Zasebni upnik mora napraviti obračun po posebni tiskovini, ki je predpisana s posebnim pravilnikom. Sestaviti mora potem tudi novo obveznico. Oboje v dveh izvodih. Ta pravilnik pravi: »Obveznice in obračune pošljejo upniki v dveh primerkih občinski upravi, ki je pristojna za dolžnika. Občinsko oblastvo vroči v 15 dneh od prejema dolžniku po en primerk obveznice in obračuna, in ga pozove, naj podpiše obenem s poroki v 15 dneh obveznico pred občinskim oblastvom ali pa poda svoje prigovore. Če dolžnik in porok obveznico podpišejo, overi občinsko oblastvo njih podpise in vroči obveznico upniku.

Če bi ta postopek na občini ne uspel in če se ne doseže sporazum, potem odloča redno sodišče.

Zasebne upnike torej opozarjamo, da morajo kupiti potrebne tiskovine za obveznico in za obračun. Te tiskovine dobite v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani, ki jih je založila.

Še enkrat pa posebej opozarjamo, da je treba ločiti zasebne dolgove in dolgove pri posojilnicah.

Kaj bo z obtokom denarja?

Mnogi vprašujejo, kako bo sedaj z izplačilom vlog, ko bodo kmetje in njih dolgovci izročeni Privilegirani agrarni banki. Kmetje bodo poslali svoj denar v Beograd, kdaj ga bodo posojilnice dobile nazaj? Uredba pravi, da bo prvi obrok posojilnicam izplačan šele koncem leta 1937. Ker bi tedaj posojilnice dolgo časa ne mogle ničesar izplačevati, so mnogo dela na tem, da bi prišlo do obnove denarnega obtoka

KAJ JE NOVEGA

OSEBNE VESTI

d Novoimenovani belgrajski nadškof dr. Ujčić je 3. decembra prevzel posle belgrajske nadškofije.

d Iz Belgrada je odpotoval bivši belgrajski nadškof o. Rafael Rodič v spremstvu svojega tajnika Cmelarja v Hrvaško Kostanjico, kjer se bo sedaj stalno naselil v tamkajšnjem frančiškanskem samostanu.

d 25 letnico službovanja kot knjigovodja knjigovoznice Jugoslovanske tiskarne je praznoval te dni g. Josip Ganoni. Na mnoga letal

d Štiri slovenske misijonarke odpotovale. V sredo, dne 2. decembra so odpotovale štiri slovenjebistriške misijonarke iz Ljubljane proti Genovi, kjer se bodo vkrcale na ladjo »Conte-verde«, katera jih popelje na Daljni vzhod na Kitajsko. Bog naj jih spremlja na vsej poti v daljno tujino in naj bogato blagoslovi njih veliko delo!

DOMAČE NOVICE

d Ljubljana — središče mednarodne katoliške propagande. Glasilo mednarodne katoliške propagande »Mitteilungen des Re-

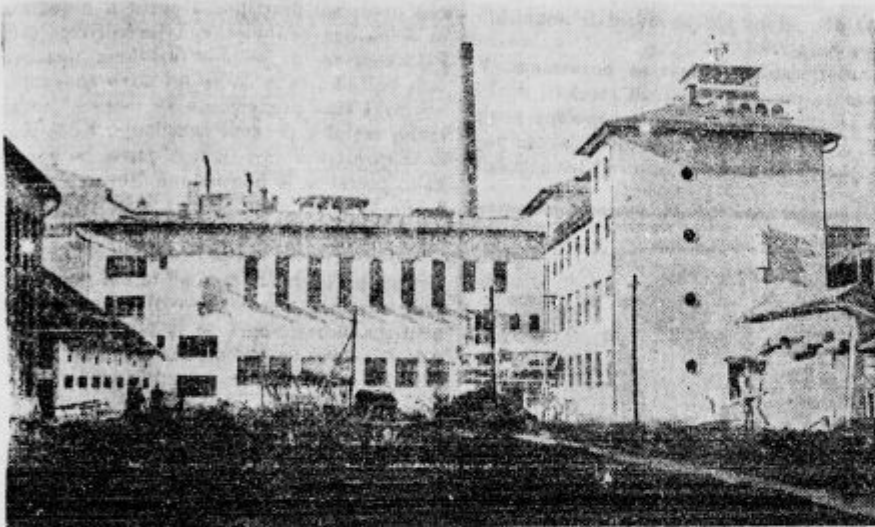
gnum Christic (Vesti kraljestva Kristusovega) priobčuje v prvi novembrski številki članek, zakaj so ravno Ljubljano, ki ni veliko mesto, izbrali za središče mednarodnega katoliškega podviga. Casopis piše: 1. ker je prišla misel na mednarodno zvezo katoličanov ravno iz slovenske prestolice. 2. Ljubljana je točka, okrog katere se stika romanstvo, germanstvo in slovanstvo in tvori zvezo med zapadom in vzhodom.

d 1000 letnica barske nadškofije. Dne 6. decembra so v Baru in po vsej Črni gori slavili dva pomembna jubileja nadškofa barskega in primasa srbskega dr. Nikole Dobrečiča ter jubilej barske nadškofije. Preteklo je tisoč let, odkar je bila nadškofija premeščena iz Duple v Bar, 40 let odkar nadškof služi Bogu in cerkvi, ter 20 let, odkar je g. dr. Dobrečič zasedel prestol srbskega primasa.

d Delavec naj dobi delo, ne miloščine. Mestna občina ljubljanska je pričela z zbranimi prispevki za brezposelne graditi nujno potreben kanal na Vodnikovi cesti v Šiški. Vsi zbrani prispevki gredo seveda izključno za delavske mezde. Te dni je posebna komisija mestnega magistrata pregledala delo pri novem kanalu in se zanimala, kako so kaj delavci zadovoljni. Nekateri delavci so si predstavljali, da je to komisija, ki bo delavce odpuščala ter so komisiji govorili: »Pustite nas tu, smo prav zadovoljni. Po dolgem času brezposelnosti smo vendar dobili delo!« Komisija je tudi naročila delovodji, naj delo uravna tako, da ti dosedanja sestradani brezposelni delavci ne bi preveč trpeli. Delovodja pa je komisiji odgovoril, da mu delavcev ni treba pravič preganiti k marljivosti, ker so še sami tako in tako dovolj marljivi! Ta ugotovitev komisije najbolj jasno dokazuje, kako je način vzdrževanja brezposelnih, kakor ga je uvedel ljubljanski župan dr. Adlešič, edino pravičen in umesten. Zaposleni bivši brezposelni so torej zadovoljni, delomrzniji pa tako in tako ne bodo nikoli zadovoljni. — Nezadovoljni so s tem tudi marksisti in komunisti, ker samo od zabavljanja žive.

d Škol dr. Tomažič o nalogah šole. Pri blagoslovitvi nove velike šolske stavbe v Mariboru je lavantinski vladika izgovoril tudi te tehtne besede: »Obredi, ki smo jih ravnokar opravili, pričajo, kako pažljivo in skrb posveča katoliška cerkev vzgoji naše mladine. Katoliška cerkev želi in upravičeno zahteva, da se mladina v šoli poučuje v posvetnih vedah in spretnosti, da bi znala v življenju vestno izpolnjevati poklicne dolžnosti in da se vzga v božji modrosti in milosti. Čestitam vsem, ki so pripomogli k zgradbi te lepe šolske stavbe, mestni občini in njenemu sedanjemu predsedniku dr. Juvanu, vsem učiteljem, ki bodo v novi šoli podučevali mladino, ki bo prihajala v to šolo ter staršem, katerih otrokom je namenjena ta lepa šola. Zelim in prosim, da bi po Sloškovi naukih in smernicah v šoli složno delovala šola in cerkev, učitelji in kateteti. Naj bi iz nove šole izhajali dobri kristjani in državljani, plemeniti udje človeške družbe!«

d Važna ustanova Vincencijeve konference. Vincencijeva konferenca sv. Danijela v Celju je sklenila, da bo otvorila za Celje potrebno javno kuhinjo, kjer bodo dobivali revnejši sloji zdravo, dobro in zadostno hrano. Izvršena so bila vsa dela v predpripravi in oni ponedeljek je bila kuhinja otvorjena. Ob 12. je konzistorijalni svetnik g. prof. Kardinar blagoslovil v navzočnosti nekaterih članov Vincencijeve konference kuhinjo in druge pro-

Serafinski zavod se imenuje lepa palača, ki so jo o. frančiškani postavili v Ljubljani, da bodo v njej imeli prostor dijaki in frančiškanski bogoslovci. Poleg zavoda je pa tudi velika in lepa dvorana. V nedeljo je ljubljanski vladika novi zavod blagoslovil.

in da bi zamrzle vloge in naložbe zopet postale tekoče. Odvisno je to od Belgrada. Upamo, da se bo tudi to posrečilo in da bodo vlagatelji mogli spet mirno dvigati, kar potrebujejo, iz posojilnic in tudi mirno zopet zapati nov denar našim posojilnicam.

Zakaj sem Jugoslovanka?

»Jugoslovanka sem zato, ker me je rodila jugoslovanska mati, ker me vzgaja jugoslovanski oče, v šoli me pa uči jugoslovanski učitelj. Jugoslovanka sem tudi zato, ker živim v svoji domovini Jugoslaviji med brati Jugoslovani, ne pa med Srbi, Hrvati in Slovenci. Mi vsi skupaj smo združeni v eno državo Jugoslavijo in smo Jugoslovani.«

To je točen prepis šolske naloge, ki jo je napisala neka punčka na večji osnovni šoli doli na Dolenjskem. Ta naloga, ki ni osamljen primer, je dovolj zgovoren dokaz, kako se gotova skupina vzgojiteljev slovenske šolske mladine trudi, da bi že najnežnejša otroška srca navdala z omalovaževanjem vsega, kar je naše, slovensko, in jim predočila borbo za osnovne pravice slovenskega naroda kot nekaj protijugoslovanskega in protidržavnega.

Protestiramo proti takemu načinu vzgoje v šolah! Slovenci smo bili, smo in bomo ostali

narod z vsemi lastnostmi in pravicami samostojnega naroda. Te pravice nam gredo po božji in državni postavi in nihče, tudi šola ne, nam jih nima pravice kratiti. Odklanjamo medlo »jugoslovenarstvo«, ki gre na račun naše narodne samobitnosti. Smo pa Jugoslovani kot pravi Slovenci, in sicer toliko boljši Jugoslovani, kolikor zvestejši Slovenci. Izdajalec, janičar, poturica, ki je pljunil na svoje slovenstvo, bo pa najprej zavrgel tudi jugoslovanstvo, če mu bo kazalo.

Zalostno je, da se moramo v svoji lastni državi boriti za pravice, ki nam jih celo tujci vsaj deloma priznavajo. Hudo je, če so naše otroke že tako daleč »vzgojili«, da si ne upajo zapisati, da jih je rodila slovenska mati!

Vprašamo, kaj bi naredili naši bratje Srbi s človekom, ki bi jim upal razlagati, da oni niso sinovi srbskih junaških mater! V staro vrečo bi zašili takega človeka in ga s prvo pošto poslali kot vzorec brez vrednosti tja, kamor spada... In kaj bi dejala slovenska mati tam za mejami, ako bi njeni otroci pisali: Italijanka sem, ker me vzgaja italijanski učitelj, Nemka sem, ker živim v nemški Avstriji. Bridko bi se zjokala slovenska mati, če je še živa, v grobu bi se mrtva obrnila, če bi slišala take besede svojih otrok, kajti to so besede — narodnih odpadnikov.

Naše šole naj vzgajajo narodno zavedne državljane, ne pa hlance! Zato odklanjamo tako vzgojo po naših šolah!

store, nakar je bilo prvič razdeljeno brezplačno nad 100 kosil. Prostor, ki jih je dala brezplačno na razpolago mestna občina v bivši mestni ubožnici na Slomškovem trgu, so bili zadnje dni primerno preurejeni za kuhinjo. Obednice so ločene za moške in ženske. Kuhinja bo zaenkrat obratovala samo enkrat na dan, in sicer popoldne, če bo pa potreba in če bodo zadoščala denarna sredstva, tudi zvečer. Vodstvo kuhinje je bilo izročeno usmiljenim sestram sv. Vincencija Pavlanskega. Z novo ustanovo je Vincencijeva konferenca v Celju dokazala, da v polni meri razume svojo nalogo in poslanstvo teh dni.

d Serafinski dom. 6. december 1936 ostane tako za ljubljansko frančiškansko družino kakor tudi za slovensko javnost zgodovinski dan. Sredi mesta, v Frančiškanski ulici, je letos zrastel »Serafinski dom« (Collegium seraficum), ki so ga zgradili očetje frančiškani za vzgojo svojega naraščanja. Omenjena dne je škof dr. Gregor Rožman dom blagoslovil. Dom ima tudi veliko dvorano, v kateri je bila popoldne slavnostna akademija. Dvorana je bila nabit polna. Navzoči so bili poleg bana dr. Natlačena tudi drugi predstavniki duhovskih in svetnih oblasti. V uvodnem govoru je pro-

V kolikor ne bi lastniki teh vlog želeli imeti izplačanih v gotovini, se vloge same od sebe prenesejo na nov račun ter so lastnikom še nadalje na razpolago brez vsake omejitve. Vlagatelj, ki so jim vloge oproščene omejitve, je 27.000.

d Na sokolskem zletu je kradel. Pred dvema letoma je bil v Sarajevu vsesokolski zlet, katerega se je udeležila tudi dobro organizirana banda žeparjev, ki so pokradli ob tej priliki nič manj kakor sto tisoč dinarjev. Vodja žeparjev je bil Kosta Antonijević iz Sremske Mitrovice, ki je po zletu pobežnil z bogatim plenom v inozemstvo. Naše oblasti so ga zasledovale povsod s tiralicami ter so kmalu izvedele, da sedi v Avstriji, kjer so ga zaradi tam izvršene žepne tatvine obsodili na 18 mesecev ječe. Včeraj so avstrijske oblasti izročile Antonijevića našim obmejnim organom v Mariboru. Sedaj bo odgovarjal pred našim sodiščem za 100.000 din, ki so bili ukradeni iz sokolskih žepov v Sarajevu.

d Marksistično delavstvo posnemajo. V Sarajevu so oni četrtek začeli stavkati dijaki sednje tehnične šole. Ko se je popoldne ponk končal, dijaki niso hoteli zapustiti šolskega posloja, pač pa so se zabarikadirali ter zadelali

zvezam te-le podpore za revizije: zvezi kmečkih zadrug v Sarajevu 25.000 Din, osrednji zvezi hrvatskih kmetijskih zadrug v Zagrebu 24.000 Din. Glavni zvezi srbskih kmetijskih zadrug v Belgradu 20.000 Din. Glavni kmetijsko-živinorejski zadrugi v Belgradu 15.000 Din. Glavni zadrugi zvezi kraljevine Jugoslavije 60.000 Din. Zadrugi zvezi v Ljubljani 50.000 dinarjev. Zadrugi zvezi v Splitu 20.000 Din. Zvezi slovenskih zadrug v Ljubljani 15.000 dinarjev. Zadrugi matici v Splitu 15.000 Din. Zvezi zdravstvenih zadrug v Belgradu 20.000 dinarjev. Zvezi hrvatskih kmetijskih zadrug v Sarajevu 15.000 Din. Hrvatskemu gospodarskemu društvu v Zagrebu 13.000 Din. Kmetijski družbi v Ljubljani 15.000 Din. Zvezam agrarnih zajednic 26.000 Din in Zadrugi zvezi v Zagrebu 8000 Din.

d Za napredek tujskega prometa. Te dni je ban dravske banovine g. dr. Marko Natlačén predpisal pravilnik o sestavi, organizaciji in delo-rogu banovinskega turističnega sveta. Pričakuje se, da bodo v kratkem imenovani tudi svetniki, tako da se bo novo imenovani banovinski svet predvidoma že meseca januarja lahko sestal k prvemu zasедanju. Kdor pozna naše razmere v turističnem oziru, bo spoznal, kako potrebna je bila ustanovitev omenjenega sveta, ki se bo brigal za eno naših najbolj upoštevanih vrednih panog našega gospodarstva.

d Brezvestna mati. Posestnik J. Črgolj iz Dravelj pri Ljubljani je vozil te dni gnojnico na svoj travnik. Ko je tako vozil po svojem travniku gnojnično trugo, se je odprtina naenkrat zamašila, tako da gnojnica iz truge ni več odtekala. Po dolgem brezuspešnem prizadevanju mu ni preostalo drugega, kakor da je odprl na zunanji strani truge desko. Tedaj je gnojnica butnila iz truge, z njo vred pa je vrglo na zemljo tudi malo otroško trupele. Posestnik je ves iznenaden zapeljal domov trugo ter takoj odšel na policijsko stražnico, kjer je prijavil svoje odkritje. S policije je takoj prišla komisija. Ugotovila sta, da je trupelec moškega spola, da je bilo živo rojeno in staro okrog 8 mesecev. Truplo je bilo torej odvrženo. Trupelec je ob prihodu komisije ležalo še na travniku tako, kakor je padlo iz gnojnične truge. Policijski zdravnik je odredil prenos trupla v mrtvašnico. Policijska komisija je takoj začela baviti z vprašanjem, od kod je truplo in kdo ga je zavrgel.

d Po 20 letih si je sam vzel kroglo iz telesa. V Brekoviči v Slov. Krajinji živi invalid, ki je pred 20 leti dobil strel v glavo. Krogla mu je ostala v glavi. Krogla je prebila čelo, se zarila med možgane, da si zdravniki niso upali izvršiti operacije, da ne bi obnem poskodovali možganov in tako ranjena onesposobili za vse življenje. Leto dni je trajalo zdravljenje po raznih vojnih bolnišnicah, dokler ga niso smrti zapisanega poslali domov. Vedno ga je bolela glava. Pred nekaj leti pa so bolečine prenehale, ker se je mož pretresel, ko je pretrdo stopil z voza na tla. Pojavile pa so se druge bolečine, invalid je čutil, da mu krogla leze v vrat. Letos pa ga je začela boleleti desna noga. Ker mož ni imel denarja za zdravljenje, je vzel nož in prerezal nogo na tistem mestu, kjer ga je bolelo. Nabel je kroglo. Sedaj pa je popolnoma zdrav.

d Za eno milijardo in 300 milijonov Din goveje živine smo letos prodali v inozemstvo.

d Letni občni zbor Zveze kmetijskih zadrug je bil 30. novembra v Novem Sadu. Odbor je podal izčrpno poročilo o svojem dosežanjem delovanju in o gospodarskem stanju v državi. V svojem poročilu tudi odbor ugotavlja, da bo zaradi zboljšanja gospodarskih raz-

vincijal g. dr. p. Gvido Rant naglašal tudi tole: »Frančiškan je vedno velik optimist (dobro-gied) kakor je bil oče tega reda, ki je vedno in povsod zaupal v božjo Previdnost. Tako smo tudi mi, zaupajoč v to Previdnost, zgradili ta dom, da se bodo v njem vzgajali ljudje, ki so v sebi enotne osebnosti, trdno zakoreninjeni v veri in v večno veljavni etični načelih, da bodo vstopili v življenje s svojim delom in s svojim delom pomagali sveti Cerkvi preobraziti svet.«

d Gluhonemi so igrali. Društvo gluhonemnih v Ljubljani je praznovalo te dni 5 letnico svojega obstoja. Ob tej priliki so priredili v Mestnem domu igro »Oče«, ki jo je spisal strokovni učitelj gluhonemnice V Rupnik. Gluhonemi so s tem pokazali, da morejo govoriti, ako imajo potrebno šolsko izobrazbo in s tem opozoriti pristojne oblasti, da posvečajo gluhonemskemu vprašanju še več skrbi kot doslej. Med povabljenimi častnimi gosti sta bila tudi ban dr. Natlačén in zastopnik g. škola kanonik dr. Volc.

d Mestna hranilnica ljubljanska se obračuna. Upravni odbor Mestne hranilnice ljubljanske je zaradi znatnega izboljšanja položaja, ki je nastal za Mestno hranilnico pri dotoku gotovine iz obeh posojil mestne občine, sklenil, da bo stavil na razpolago v celoti njih vlogam vlagatelj, katerih terjatve niso presegle 5000 din, in sicer dne 1. decembra 1936.

vsava vrata s klopni. Zasedli so vse šolske prostore, da je morala zaradi tega posredovati policija. Policija je hotela mirno likvidirati stavko in je zato poslala svoje načelnike med stavkujoče. Ti so zahtevali, da se jim odpusti vsaka kazen. Policija pa je zahtevala, da po preji postavijo vse stvari na mesta, kjer so bile prej. Pogajanja pa so se razbila in so dijaki ostali vso noč v šolskem posloju. Zapustili so ga šele drugo jutro in obnem policijski izročili svojo spomenico, s katero sporočajo oblastem svoje zahteve in razloge, ki so jih dovedli do stavke.

d Vozni čas brzovlakov bočje skrajšati. Dosedaj je vozil brzi vlak na progi Zagreb-Sušak s povprečno brzino 36 km. Zaradi zvez z inozemstvom bodo vozni čas toliko zboljšali, da bo vlak vozil odslej le štiri ure. Vlak bo imel postanke le na treh postajah do Sušaka. Od Zagreba do Belgrada pa bodo vozni čas skrajšali na 4 ure in pol. Na Madžarskem so naročili posebne aerodinamične stroje, ki vozijo z brzino 150 km na uro. Prve poskusne vožnje so pokazale, da bo ta novost velikega pomena za udobnost potovanja, ker so tudi notranjiščne novih aerodinamičnih vagonov izredno udobno urejene. Bavijo se z načrtom, da bodo dnevno vpehljali na tej progi dva taka vlaka, po enega iz vsake smeri.

d Zadrugi zveze so dobile nekaj podpore. Kmetijski minister je dovolil zadrugi

mer na vasi in zaradi pozitivne zadrugištvu nujno potrebno, da se do gotove meje spremeni dosedanja pravila in stopi na novo pot. V zvezi s tem bi se moglo do gotove meje rešiti tudi vprašanje kmečkih kreditov. V tej organizaciji sta doslej včlanjeni 402 zadrugi. Ta organizacija je že v pretekli poslovni dobi posvetila vso pozornost organiziranju proizvajalnih zadrug, ki doslej v dunavski banovini niso bile dosti razvite.

d Vknjižbe večjih in manjših posojil so narasle. Pri zemljiškoknjižnem uradu ljubljanskega okrajnega sodišča so letos razne vloge močno narasle, zlasti vloge, ki se nanašajo na vknjižbo raznih večjih in manjših posojil odnošno na prenos lastninske pravice. Do konca novembra je bilo letos že 7050 vlog, lani celo leto pa 7200 vlog.

d Društva, prirejajte zdravstvene tečaje! Kako lepo polje za prosvetno udejstvovanje se našim društvom nudi tudi na področju skrbitve za zdravje. Prosvetno društvo Medija—Izlake je n. pr. pred kratkim priredilo zdravstveni tečaj ob enem z higiensko razstavo. Tečaj je obsegal 9 predavanj, katera so bila polnoštevilna obiskana. Važno je zlasti predavanje o ženski higieni in zdravju, ki ga ima na takem tečaju g. dr. Šimčeva. Zgodilo se je parkrat, ko je predavateljica že končala in bi morala oditi na vlak, da so jo poslušalke obdržale v svoji sredi še ure in ure. Tečaj je vodil g. direktor dr. Ivo Pirc, ki je imel tudi več predavanj. V srca pa so vžgala predavanja proti alkoholu in proti pijančevanju, katere je imel g. Puhar s skioptičnimi slikami. Tečaj je dosegel najlepše uspehe, zato opozarjamo prosvetna društva, katera želijo svojim članom in svoji občini res nekaj koristiti, da takoj sporoče na Prosvetno zvezo, kdaj žele imeti zdravstveni tečaj.

d Zagrebški tatovi se ne razburijo. V Samobor hodijo Zagrebčani na oddih. Tam so si zgradili nekaj vil. V eno takih vil, ki je na jesen in zimo prazna, so vdrli tatovi in pobrali vse, kar jim je prišlo pod roke. Pobrali so posteljino, vso obleko, preproge in drugo. Ker pač ni bilo nobene nevarnosti. Vsedli so se v salon, kadili cigarete in pili žganje. Popili so toliko žganja, da sklepajo, da so se v salonu mudili najmanj nekaj ur. Za približek pa so odnesli še 30 litrov žganja s seboj.

d Svinjska kuga se je pojavila v mariborski okolici. Posebno so prizadeti posestniki v občini Selnica in sosednjih krajih.

d Če vašemu sinčku ali hčerki pri učenju trda prede. Mnogi vseučiliščniki so veliki reveži, saj dobesedno stradajo. Lahko jim pomagata, ob enem pa pomagata sebi. Sina imate ali pa hčerko, ki hodi v srednjo šolo. Gotovo ste v skrbeh za njen uspeh, kmalu bo konfrenca. Stopite na univerzo, na dvorišču, desno, se nahaja Akademski urad dela. Prijazno vas bodo sprejeli in vam priporočili tovariša, ki je reven in potreben. Akademski urad dela ima uradne ure vsak dan — razen nedelj in praznikov — od 11. do 12.

d Iz katoliške v starokatoliško cerkev je prestopil župan trga Vojnik pri Celju dr. Rudolf Mikuz.

d Pogreb otročičke, ki mu je bil kralj boter. Iz Štepanje vasi nam poročajo: V spominu nam je še slovesen krist desetega sina Zihelove družine Peterčka Zihelja, kateremu je 23. avgusta kumoval kralj Peter II. Usoda pa je potrčgala malemu Peterčku nit življenja dne 30. novembra in na praznik zedinjenja smo ga pokopali na pokopališču v Štepanji vasi. Pogreb malega Peterčka je bil prav lep.

Brez teuda za Tebe — brez nevarnosti za Tvoje pecilo!

Vsako nasilno odpravljanje nesnage pri pranju škoduje perilu. Perite zato s Schichtovim Radionom, ki varuje perilo in Vam prihrani naporno delo.

Radion je popoln proizvod za nego perila. Uporaba je zelo preprosta:

1. Rastopite Radion v mrzli vodi.
2. Ko raztopina zavre, kuhajte najmanj 15 minut.
3. Splakujte perilo najprej v topli potem pa v mrzli vodi. Perilo bo ostalo dolgo časa kot novo in bo vedno snežnobelo.

Schichtov

RADION

POPOLNA NEGA PERILA

Pred križem je nesel mali fantek prižgano krstno svečo, ki jo je daroval visoki boter kralj Peter, za križem pa so trije fantki nesli venec botra in botrce. Pogrebne obrede je opravil šentpetrski kaplan Cuderman, ki je malega Peterčka tudi krstil. Za krsto so šli bratci in sestrice ter starši pokojnega Peterčka. Sledila sta zastopnik botra kralja Petra II. podpolkovnik g. Milan Keukovič in botrca gđ. Pavla Miklavčičeva, uradnica drž. pravobrarništva. Zalni sprevod je zaključila dolga vrsta drugih pogrebcev.

d 26.700 bolnikov je sprejela v prvih 11 mesecih tega leta ljubljanska bolnišnica. To-rej 1300 več, kakor v prvih 11 mesecih lanskega leta.

d Sprejemne ure za stranke na magistratnih uradih v Ljubljani so samo dopoldne, in sicer od 10. do 12. Popoldanske ure so določene samo za notranje delo uradov, zato je vsem mestnim uradom prepovedano sprejemati stranke v popoldanskih urah. Toliko javnosti v vednost, da stranke ne bi po nepotrebnem izgubljale časa in nadlegovale mestnih uradov v popoldanskih urah. Izjeme so le v primerih, kjer so stranke posebej vabljene.

d 130 km na uro: Dne 2. decembra je prišel v Zagreb prvi aerodinamični vlak, ki je odšel iz Beograda ob 7.10 ter je rabil vsega 6 ur 11 minut. Vlak se je zamudil v Novski 50 minut, ker je moral tam natovoriti premo-g.

Največja hitrost vlaka na progi med Vinkovci in Slavonskim Brodom je znašala 130 km na uro. Računa se, da bo pri drugi poskusni vožnji brez zakasnitve vlak rabil za vožnjo med Belgradom in Zagrebom nekaj nad 4 ure.

d Hišni posestniki za olajšanje davščin. Pred kratkim je prispelo v Belgrad odposlanstvo Društva posetnikov novih hiš iz Ljubljane. Gospodje so na merodajnih mestih posredovali, naj bi se posetnikom novih hiš znižal društveni davek, obrestna mera na hipoteke, občinske doklade in da Li se za nove stavbe podaljšala doba osvoboditve davščin od deset na dvajset let.

d Trgovci imajo zopet svoje glasilo. Pred dobrimi 14 dnevi je prenehal izhajati znani ljubljanski »Trgovski list«, ki je prej izhajal trikrat tedensko. V zvezi s tem so se sestali v Ljubljani predstavniki vseh trgovskih združenj Slovenije ter so osnovali posebno organizacijo v obliki družbe s o. z., ki bo odslej izdajala »Trgovski list«. Predsednik je g. Ivan Jelačin, bivši predsednik Zbornice za TOI. List bo sedaj zopet v redu izhajal.

d Ker nimamo vagonov za prevoz morskih rib. Svoječasno se je Češkoslovaška za nimala za morske ribe v Dalmaciji. Sedaj pa so se naenkrat pojavili glasovi, da se poga a z Nemčijo. Baje Čehoslovaškom tamkajšnje ce-ne bolj prijaajo in ima zraven možnost, da cene

Gospa Simpsonova, nevesta angleškega kralja.

vedno za daljšo dobo ugotovijo. Tako je bilo baje sklenjeno, da bo Češkoslovaška 90% svoje potrebe krila v nabavkami iz Nemčije in ne več iz Norveške. Vendar pa še vedno obstoja možnost, da bi se nekaj potreb dalo kriti iz Jugoslavije, če bi le imeli za to predpogoje. Potrebni so namreč nujno posebni železniški vagoni za prevoz morskih rib. Zaenkrat jih pri nas še nimamo.

d Če imata dve enega. Dve sestri, nedaleč od Banjaluke sta bili zaljubljeni v istega fanta. Fant je vlekel obe za nos in se je sestajal vsak dan z drugo. Ko sta sestri spoznali, da sta zaljubljeni prav za prav v istega fanta, sta spoznali, da tako ne more iti dalje. Ena med njima je bila lepša in si je zato priborila

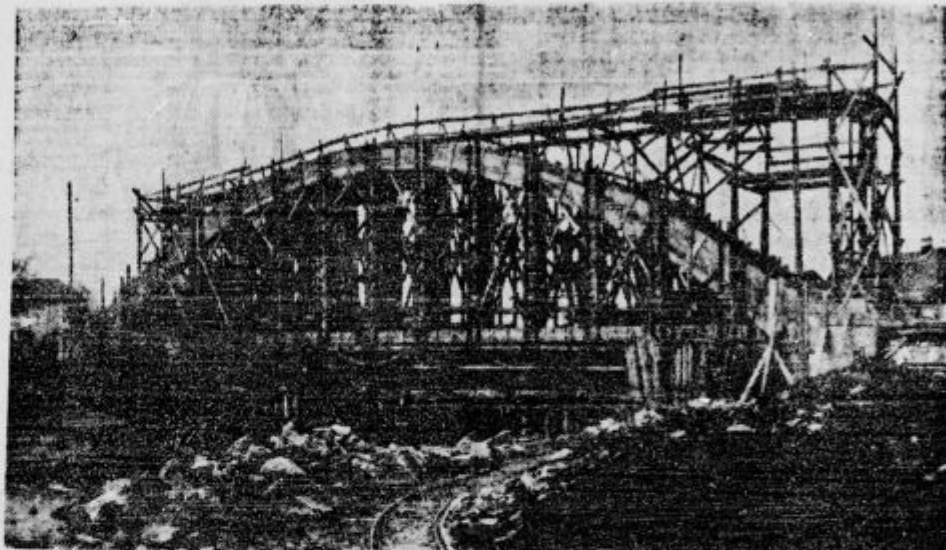
več ljubeznivosti pri fantu. Sestro je to tako ujezilo, da je ponoči vzela nož in svoji sestri odrezala nos. Ko so jo prijeli, je rekla, da se je nad lepo sestro maščevala zato, da bi si ona potem priborila fantovo ljubezen.

d Za 38.000 Din manufakturnega blaga so odnesli neznan vlomilci iz manufakturne trgovine Goloba Davorina v Celju.

d Italijanski parnik »Brioni« je naredil »Braču« luknjo. Te dni je italijanski parnik »Brioni« zavozil v splitsko luko in pri tem zadel v krmo jugoslovanskega parnika »Braču«. Parnik »Braču« je prav odrinil iz pristanišča. Kapitan »Braču« je pretečo nevarnost opazil in naglo

moral seveda nazaj v luknjo, potnike pa so natovorili na drug parnik. Nesrečo je zakrivil kapitan italijanskega parnika.

d Otroci igrajo igre, ki so jih sami napisali. Zagrebško društvo »Sola in dom« ima svoj počoddelek »Otroško gledališče«. V tem gledališču nastopajo in igrajo le otroci in če se da, igrajo igrice, ki so jih tudi napisali otroci sami. Imeli so že nekaj takih prireditev, ki so uspeli. Da bi pa poživili med mladino zanimanje za gledališče in pisanje igrice, so razpisali tudi nekaj denarnih nagrad za odrške prvence otrok. Razdelili bodo tri nagrade: eno za 100 Din, po eno pa za 600 Din in 400 Din.

Banovina je zgradila pri Podpeči nov železobetonski most čez Ljubljanico, ki je veljal 1.150.000 Din.

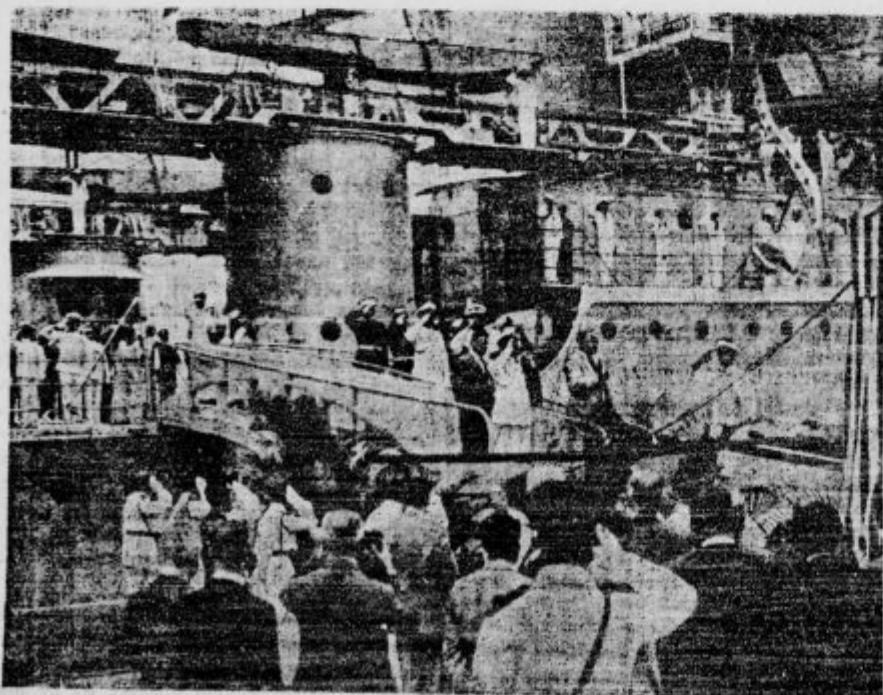
začel zavirati parnik ter ga usmerjati nazaj. Toda bilo je že prepozno, kajti italijanski parnik je že rezal valove naravnost proti »Braču«. Udarac pa je bil prav zaradi tega omiljen in je italijanski parnik naredil na »Braču« le luknjo, ki je bila meter dolga in pol metra široka. Parnik je

Tekmovati pa morejo tudi starejši pisatelji otroških igrice.

d Ne brezposelni, ampak povečini potepuhi. Z nastopom mraza se je zateklo v Ljubljano vse polno potepuhov, ki jih policija pridno lovi. Skoraj vsak dan prireja policija male in večje racije. Med prijetimi delomrzneži je zelo mnogo Bosancev in drugih južniakov, ki res nimajo kaj iskati v Ljubljani, razen da ti ljudje na vprašanje, koliko zahtevajo za purana ali gos, po navadi odgovore, da daio le za obleko, ker vedo, da tako napravijo neprimerno boljšo kupčijo. Med ljudmi, ki jih policija polovi, pravih brezposelnih v resnici niti ni. Isto se dogaja na deželi.

d Nadaljnja ureditev Savinje lepo napreduje, čemur je predvsem mnogo pripomoglo dosedanje izredno lepo vreme in nizki vodostaj. Sedaj je pri regulacijskih delih na Savinji zaposlenih okrog 200 delavcev. Vsa dela se izvršujejo izredno natančno in čisto pravilno po načrtu. Razveseljiv je pogled na lepe in pravilne oblike ter na skupno tlakovanje brezjin, ki se z vsakim dnem in vsakim tednom bolj razvijajo iz navidezno razpokanega ozemlja. Skarpe, ki so ponekod do 8 m visoke, zidajo po večini zidarji iz Hrvaškega Primorja, ki so posebej izučeni za te vrste dela. Če bo pritisnila huda zima in bo zemlja globoko zamrznila, se bodo morala dela vsekakor začasno prekiniti, čeprav je izvršena šele dobra polovica za to dobo predvidenih del.

d Tako je prav. Trojčke je pred meseci povila v zagrebški bolnišnici revna kmetica iz Dalmatinske Zagore. Doma jo je čakalo že pet otrok. Zato se je društvo hrvatskih žena pobrigalo za revno mater in ji nabralo nekaj ti-

Pre-sednik Združenih držav Roosevelt se je z ladjo pripeljal v Rio de Janeiro. Nedavno so se tamreč k važnim političnim razgovorom sestali državni poglavarji vseh ameriških držav. Na sliki vidimo Roosevelta, ki zapuša ladjo.

sočakov denarne podpore. Nato pa so oskrbeli, da so otroci prišli v rodbine, ki nimajo otrok. Tako je neka rodbina na kmetih, ki je brez otrok, prevzela dva in jima zagotovila bodočnost s tem, da je na nju prepisala nad 60 juter zemlje.

IZ DOMAČE POLITIKE

d JRZ je zmagala tudi pri občinskih volitvah v donavski in vardarski banovini. V nedeljo so bile občinske volitve tudi v donavski in vardarski banovini, in sicer v donavski banovini v 798 občinah, v vardarski banovini pa v 368 občinah. V obeh banovinah je JRZ dobila ogromno večino. Povprečni rezultat za JRZ v donavski banovini je nekako 75%. Zmaga JRZ v vardarski banovini je še večja kakor v donavski. Tu so dobili njeni kandidati 90% občin.

d Občinske volitve v Sedlarjevem v šmarškem okraju so se vršile že v nedeljo dne 1. decembra. Jug. rad. zajednica je dobila 16, nasprotniki pa dva odbornika.

d Kdaj bodo volila mesta. Zagrebški »Jutarnji list« poroča iz Beograda, da so vesti o bližajočih se volitvah v mestna zastopstva, ki smo jih pred nekaj dnevi tudi mi zabeležili, v glavnem resnične. Po dosedanjih podatkih bi naj bile te volitve proti koncu februarja ali pa v začetku marca prihodnjega leta.

d Narodna skupščina je sklicana za 11. december.

d Dr. Maček proti socialnim demokratom. Dr. Maček je odločen nasprotnik Marksove socialistične politične vere in iz vseh vetrov skrpanih ljudskih front. Za občinske volitve v Vojvodini so se združili tamošnji pristaši dr. Mačka s socialnimi demokrati. Na povelje dr. Mačka pa so morali s socialisti vse zveze prekiniti in z že sestavljenih volilnih list črtati socialistične prvake.

d Sporazum izpelje pamet ali — stiska. V zagrebškem listu »Nova riječ« je demokrat Velešlav Vilder objavil uvodnik z naslovom »Po osemnajstih letih«, v katerem obširneje govori o sporazumu in med drugim tudi pravi: »Nam je usoda dodelila še posebno nalogo. Zedinjenje po ozemlju smo dobili pred duhovnim. To pomeni, da še iščemo osnove za skupno državo — edino, v čemur smo si vsi složni — govorimo o neobhodni potrebi notraujega sporazuma. To pomeni, da še iščemo osnove za skupno življenje delov, ki v zgodovini niso bili nikdar vsi skupaj. Ni dvoma, da smo v tem iskanju že prekorčili ogenj preizkušnje in borbe. Skušnje 18 let so za nami. Ali jo to dovolj, da najdemo rešitev? — Neki naš politik, ki veliko dela pri tem, je dejal: Sporazum bo izpeljala ali velika pamet ali pa velika stiska. Ali je to dvom ali pa črnoglednost? Ali moramo čakati neko skupno stisko, da se bomo spanetovali? Res je, da se v to veliko delo, ki še ni rešeno in zato zaostaja vse ostalo, še vedno mešajo ljudje špekulacije, podtikanja in medsebojnega nezaupanja. Dela za sporazum se je treba lotiti s čistim srcem in bistro glavo. Šele takrat bo to sporazum, ne pa kupčija.«

d Francozi o knezu namestniku Pavlu in dr. Stojadinovičevi vladl. O priliki narodnega praznika dne 1. decembra so tudi francoski listi priobčili zanimive članke. Časopis »Journal des Debats« piše: Jugoslovani slave danes obletnico svoje zedinitve. Pred 18 leti so odposlanci vse Jugoslavije izročili regentu Aleksandru spomenico, v kateri so zahtevali zedinjenje s Srbijo vseh jugoslovanskih dežel bivše avstro-ograrske monarhije. V kratkem času se je Jugoslavija dvignila na mesto, ki ji ga lahko vsakdo zavida in za njeno prijateljstvo se danes vsakdo bori. Zato je treba danes izkazati najprej čast blagopokojnemu kralju Aleksandru, kakršno on tudi zasluži. Če se je Jugoslavija v zadnjih 10 letih uspešno borila proti politični in gospodarski krizi, potem se mora za to zahvaliti uvidevni politiki svojega vladarja. Knez Pavle, ki je velik Evropejec, je nadaljeval delo kralja Mučenika. Našel je vernega tolmača te svoje politike v osebnosti predsednika Stojadinoviča, ki je s svojo vlado prinesel Jugoslaviji gospodarsko ozdravljenje, ki pričuje o življenjski moči in redu Jugoslavije. Večina tujcev meni, da so odnošaji med Hrvati in Srbi najtežje vprašanje jugoslovanskega življenja. To pa prihaja od tega, ker imajo ti ljudje vezi samo s šolanci in prebivalci mest. V Jugoslaviji pa imamo 85 odstotkov prebivalstva, ki je kmečko, ki ga vprašanje federacije, avtonomije in centralizma manj zanimajo kot pa vprašanja vsakdanjega kruha. Dr. Stojadinovič je to razumel in se takoj spravi na delo. Šele sedaj načena rešitev spora, ki je bolj duševnega kot pa političnega značaja med Beogradom in Zagrebom. To vprašanje se danes ne postavlja v isti obliki kot pa za časa Radića. Danes prihaja v ospredje rod z novo politično dozorelostjo, ki ima 100 odstotno jugoslovansko vzgojo. Na znotraj ustaljena Jugoslavija lahko gleda s polnim zaupanjem v svojo bodočnost.

NESREČE

d Požar v tovarni za usnje. Dne 5. decembra zjutraj ob pol sedmih je nenadoma zatrobil v Mokronogu gasilski rog. Požarna četa je z vso naglico odhitela proti mokronoški tovarni usnja. Tam je že domače delavstvo z vsemi naporji gasilo ogenj, ki je nastal v skladišču. Kakor znano, ima mokronoška tovarna poleg tovarne velika skladišča, ki so čisto zelo polna. Zjutraj je v teh skladiščih, napoljenih z usnjem naenkrat nastal požar. Domače delavstvo in mokronoška gasilska četa sta se mogli omejiti le na omejitve požara. To jim je tudi v celoti uspelo. Obvarovali so pred plameni ostale dele tovarne ter s tem preprečili nadaljnjo škodo, ki bi lahko šla v milijone. Kako je požar nastal, še ni ugotovljeno.

d Gospodarsko poslopje je zgorelo posestniku Josipu Altu v Mariboru.

d Zgorelo je gospodarsko poslopje tvornice za dušik v Rušah pri Mariboru. V poslopiju, ki je bilo leseno, je bila shramba za avto, drvarnica in shramba vrtnarskega orodja. Na podstrešje je bilo seno. Škoda cenijo na 100.000 Din. To poslopje je stalo ločeno od drugih tovarniških delov.

d Drevesni porobek se je zakotalil čezenj. Oni petek popoldne se je zgodila v gozdu pri Štorah pri sekanju drva nesreča, katere žrtev je postal mlad delavec štorovske livarne, komaj 18 letni Alojzij Oberžan. Težak drevesni porob se je zakotalil več metrov navzdol čez Oberžana in mu zadal tako hude notranje poškodbe, da je med prevozom v bolnišnico izdihnil. Mnogi niso mogli verjeti, ko so zvedeli, da je prej tako korajžen, zdrav, vesel in podjeten fant, ki je bil še dopoldne na delu v tovarni, zvečer že na mrliškem odru.

d Kamniški vlak je do smrti povozil Stržino Jakoba, posestnika iz Zelodnika občina Dob. Nesreča se je pripetila najbrž na sledeči

način: Ponesrečenec je ob pol sedmih zjutraj šel skozi drevored, in sicer ali v smeri proti cerkvi v Grobljah ali pa iz omenjene cerkve. Bila je še tema in ni nič čudnega, če nesrečenec vlak ni opazil. Vlak je sicer na običajnem mestu piskal; toda če je šel mož v smeri proti cerkvi, je zaradi stavb, ki zastirajo pogled na progo in ovirajo tudi sluh, pisk prav lahko preslišal. To tem lažje, če je morda istočasno drdral po zmrzli kamniški cesti kak voz. Vlak pa tudi ni mogel slišati, ker proga v smeri iz Kamnika nekoliko pada in vozi tod vlak brez pogona. Brez dvoma je torej, da je ponesrečenec piskanje vlaka preslišal in ga tudi opaziti ni mogel. Zaradi teh dveh nesrečnih okoliščin je mož obležal strti na kamniški progi.

d Lobanja ji je počila. V Celju se je smrtno ponesrečila 53 letna raznašalka časopisov Elizabeta Zmahar. Imenovana je okrog 5 popoldne prišla z dela domov. Na stopnicah se je spodtaknila, padla in udarila z glavo ob tla, da ji je počila lobanja. Bila je na mestu mrtva. Zmahar je bila deset let raznašalka »Slovenskega Naroda« in »Jutra«.

d Voz stelje jih je pokopal pod seboj. Dne 2. decembra se je zgodila v trebanjski župniji huda nesreča. Gospodar Anton Lap iz Zidanega mosta je vozil steljo iz gozda. Pri tem sta mu pomagali njegova žena in dekla Rozalija Brinovc iz Dolge njive. Naenkrat se je voz, poln stelje, prevrnil in pokopal pod seboj vse tri. Dolgo časa nihče ni mogel klicati na pomoč, ker so bili vsi trije pod vozom. Šele Lapova žena, ki se ji je po dolgem trudu posrečilo rešiti se izpod voza, je doklicala pomoč, ki pa je bila za deklo Rozalijo že prepozna. Dobili so jo pod vozom mrtvo — zadušeno. Gospodarja so precej poškodovanega rešili še živega in je upanje, da ostane pri življenju.

d Razne nezgode. S kolesa je padel in se hudo potolkel 19-letni kolarski pomočnik Franc Tavčar iz Podboršta pri Ježici. — V tekstilni tovarni v Mariboru Doctor in dr. v Mariboru se je pripetila nesreča, ki bi bila skoraj zahtevala človeško življenje. 32-letnega delavca Muksa Celnerja je zaradi neprevidnosti zagrabila transmisija. Bliskovito ga je potegnilo jermenje pod strop ter ga ovilo okrog glavne transmisijske osi. Delavčev življenje je viselo takorekoč na lasu, ko se je k sreči razirgala obleka, ki se je ovila okrog transmisije, on pa je padel na tla. Pri padcu v globino si je zlomil tri rebra ter so

VINA iz Centralne vinarne v Ljubljani bodo zadovoljila Vaše pivce najbolj

ga reševalci prepeljali v bolnišnico. — Z motornega kolesa je padel in se močno pobil po glavi 37-letni sofer Alojz Krečar iz Rožne doline pri Ljubljani. — Oni petek se je med potjo v Store na delo hudo ponesrečil tovarniški delavec M. Strot iz Prožinske vasi. Pomagal je nekemu vozniku na klanec poriniti voz drv, na katerem je bilo 4 m drv, pa je po nesreči padel pod voz in mu je šlo kolo čez telo. — Ljubljanska bolnišnica je sprejela tri ponesrečence, ki so vsi smrtno nevarno ranjeni. Prvi je 4-letni Milan Benedičič, sin skladiščnika v Železnikih. Malček se je pri zajtrku polil z vrelo kavo ter se nevarno opeknil po telesu. — Na hribu Bezuljaku pri Cerknici je med drugimi gozdnimi delavci delal tudi 37-letni Gregor Urbas. Na ledenih tleh mu je spodsnilo, tako da je padel ter si s sekuro nasekal glavo. — Na Jesenicah je padel z elektrovođa 20-letni elektromonter Maks Jaklič. Dobil je smrtonovarne poškodbe v prsih in v trebušni votlini.

NOVI GROBOVI

d Pomlad še prišla bo, tebe na svet' ne bo. V Primorskem pri Kranju je umrla posestnica in gostilničarka Antonija Gorjanc. — V Ribnici je odšla h Gospodu po večno plačilo učiteljca Nežka Klun. — Pri Sv. Trojici v Haložah so pokopali Ljudmilo Baloh roj. Writzel. — V Moravčah je zapustil solzno dolino dolgoletni župan, posestnik Cerar Anton. — Na Jesenicah je mirno v Gospodu zaspala Marija Rekar roj. Zupanc. — V Celju je zapel mrtvaški zvon trgovskemu poslovođu Franju Češnu. — V Dornbergu na Goriškem je umrla Rozalija Berce roj. Budin. — V Razvanju pri Mariboru so diali v grob Marijo Mesiček roj. Anc. — V misijonišču v Grobljah je zaspal v Gospodu brat Anton Krambergar. — V Lahovičah pri Komendi je odšel po večno plačilo vpk. župnik Valentin Jakelj. — V Galiciji pri Celju je preminula šivilja Nežka Videmšek roj. Rezman. — Pri Sv. Primožu zraven Sv. Jurija ob juž. žel. je odšla v večnost posestnica Uršula Urleb. — V Celju so pokopali posestnika Viktorja Zanyja. — V Ljubljani so umrli: Marija Dejak roj. Curk, Antonija Fröhlich roj. Petrovič, Janezek Mihelčič iz Lukovice, Ema Orehek, Vilma Josin roj. Franko, zvanječnik dr. žel. Franc Pungerčar, magistratni ravnatelj v p. Ivan Lauter, in znani skladatelj Emil Adamič. Naj počivajo v miru!

Sam si je napravil zobe iz slonove kosti

Londonski listi poročajo iz avstralskega Sidneja o zanimivem dejanju nekega tamošnjega čevljarja. Ponovno so se mu pokvarili zobe, tako da je imel neprestano opravka z zobozdravniki. Bil je seveda reven in v Sidneju zobozdravniki niso nič cenejši, kakor pri nas. Zato si je ubogi čevljar lomil glavo, kako bi prišel na cenen način do zob, ki bi držali do smrti. Končno je prišel na izvirno misel: začel si je izdelovati sam zobe iz slonove kosti. Delal je cele tri mesece; končno pa je res izdelal zobe, o katerih ne more nikdo dvomiti, da jih je izdelal najboljši zobni strokovnjak. Imajo pa povrh prednost, da so iz slonove kosti, torej vsekakor dovolj trpežni, da bodo služili čevljarju do konca njegovih dni.

Poslajte naročnino!

RAZGLED PO SVETU

Bratomorno klanje v Španiji

Meščanska vojna v Španiji dobiva z dneva v dan večji mednarodni pomen. Doslej so posamezne države podpirale na razne načine ali madridsko vlado ali nacionaliste na več ali manj skrit način. V zadnjih dneh pa se vrši vse to očitno, neglede na mednarodne dogovore. Rusija pošilja tako rekoč dan za dnem iz Črnega morja za špansko vlado več ladij, natovorjenih z različnimi vojaškimi potrebščinami, pa tudi s prostovoljci. Več tisoč Rusov se že bori na strani madridske vlade, zdaj pa pišejo, da pripravljajo Sovjeti v Ukrajini za špansko vlado kar 20.000 prostovoljcev, oboroženih z najmodernejšim orožjem.

Pa tudi Nemčija in Italija sta se že tako daleč izpostavili za zmago Francovih čet, da ne moreta več nazaj. Kakor poroča časopisje, pošiljata omenjeni državi kar naprej španskim nacionalistom topove, aeroplane in drugo orožje. Pa ne samo to. Iz zanesljivih virov poročajo, da se je v Španiji izkrcalo že 20.000 nemških vojakov, ki so prišli nacionalistom na pomoč. Nemške čete tvorijo posebne oddelke pod vrhovnim poveljstvom nemškega generala. Nemške čete se ne bore samo na frontah, marveč vodijo tudi delo za morebitno obrambo nacionalistične Sevilje.

Kakor Nemčija, pomaga na vso moč nacionalistom tudi Italija tako z orožjem, kakor tudi s svojimi vojaškimi strokovnjaki. Francoski časopis »Popiler« ve povedati, da zbira Italija za povečanje Francove armade kar 16 bataljonov italijanskih prostovoljcev, torej dve diviziji vojaštva, preskrbljenega z najmodernejšim orož-

jem. Vsak bataljon ima 800 ljudi in množico težkih in lahkih strojnih pušk. Ko to pišemo, se je 2500 Italijanov že izkrcalo na španskih tleh. Franco je zopet dobil 40 novih italijanskih zračnih bombarderjev. V nacionalistični Sevilji je stopilo na suho 600 nemških tehnikov in mehanikov, ki bodo posej na španskih tleh vršili vse potrebno za Francovo, pa tudi za — svojo vojsko.

Na vseh bojiščih se boji nadaljujejo v večji ali manjši meri, ne da bi nastala med obema nasprotnikoma kakšna bistvena sprememba, če izvzamemo fronto proti Burgasu in San Sebastianu, kjer so reči menda nekoliko napredovali. Nacionalistični aeroplani dan za dnem in po večkrat na dan bombardirajo razne madridske vojaške postojanke. Pri tem seveda padajo žrtve tudi med nedolžnimi meščani.

Vojne ladje generala Franca so položile pred različni španskimi pristanišči mine in nacionalistično brodovje budno pazi na ruske ladje, napolnjene z raznim orožjem, ki se bližajo španski Barceloni in Valenciji. Ker spremljajo ruske trgovske ladje tudi ruske torpedovke, pride lahko do pomorske bitke. Menda so nacionalisti že več takih ladij potopili, ker se niso hotele na morju ustaviti, da bi jih nacionalisti preiskali.

Za enkrat kaže, da bosta tako Anglija kakor Francija ostali v španskem sporu neutralni. To pa je tudi edino upanje, da se vzlic skrajno napetem položaju na španskih tleh, vendarle ne izcimi iz španske bratomorije evropska ali pa morda celo svetovna vojna.

KATOLIŠKA CERKEV

s Bolezen sv. očeta. Sedanji papež že dolgo bolega na vnetju žil. Kot resna posledica tega vnetja je sv. očetu v zadnjem času oteklo levo koleno vsled zastoja v krvnem obtoku. Po zdravljenju zdravnikov se bolezen za enkrat od leve noge ni razširila dalje. Vendar mora papež ostati v postelji in so prepovedali tudi vse obiske. V zadnjih dneh so pri visokem bolniku ugotovili povečanje krvnega pritiska. Vrhovni papežev komornik Arborio di Sanct Elia, ki mu je papež sporočil, da se vsled boleznj ne more več udeleževati duhovnih vaj, je prosil na duhovnih vajah prisotne, naj moljijo za zdravje sv. očeta.

AVSTRIJA

s To in ono iz Korotana. Župnik Franc Kovač je sprejel faro Golšovo. Za kaplana v Železni Kapli je nastavljen g. Mohor Picej. Za provizorja v Logi vesi je imenovan župnik g.

BANKA BARUCH

II, Rue Auber, Paris (9^e)

Odpremila denar v tugalovstvo
se hitreje in po najboljšem dnevnem kursu.

Vrši vse bančne poste najkulantneje

Pošti: uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune. BELGIJA: No 1064-64 Bruxelles. FRANCIA: No 1337-94 Paris. HOLANDIJA: No 1123-66 Ned. Bank. LUXEMBURG: No 1067 Luxembourg. Na zahtevo pošljemo brezplačno naše ček. nakaznice

Petrič Ivan iz St. Ilja, za provizorja v Rožeku g. Jože Komar. Preč. g. Stefan Bayer je upokojen, župnik g. Jožef Dobernik ima bolezenski dopust. — Poštno ravnateljstvo bo znižalo pisemski porto v inozemstvo za 50 gr. — Lokomotiva je povzela žel. delavca Alojza Obervolina na postaji v Pliberku. Bil je na mestu mrtev. — Niz mednarodnih športnih prireditev pripravlja celovška občina za prihodnje poletje, da zviša število letoviščarjev.

ANGLIJA

s Kjer ima usodo države narod v rokah. Te dni se je v Angliji zgodilo nekaj, kar je našlo velik odmev ne samo v tej državi, ampak tudi v vseh delih sveta, kjer ima Velika Britanija svoja ozemlja. Kratko povedano: kralj Edvard je naznanil, da se hoče poročiti z neko 40-letno gospo Simpsonovo, Američanko, ki se je že dvakrat poročila in dvakrat razporočila ter bi se sedaj še v tretjič, čeprav prva dva moža še živita.

gospa bi torej rada postala angleška kraljica. Poroki se je z vso odločnostjo uprla angleška protestantska cerkev, nato vlada in končno angleški dominijoni, pred vsem Kanada, Avstralija in Južna Afrika. Pa ne samo ženitbeni načrti kralja Edvarda so ustvarili napetost med vladarjem in njegovo vlado, marveč tudi nekatera druga dejstva, ki so sedaj znana. »Morningpost« navaja, da je bila vlada do zadnjega odločno proti potovanju kralja Edvarda v Turčijo, kjer da je njegovo delovanje daleč prekoračilo cilje zunanjeja ministrstva. Predvsem vlada ni odobrvala, da je kralj Edvard na lastno pest

povabil turško brodovje, naj obišče Malto, povabilo, ki se mu je Turčija že odzvala in ki nasprotuje zadržati središnji politiki zunanje ministrstva, ki je bilo o tem povabilu obveščeno šele nekaj tednov pozneje. Drugi spor med vladarjem in vlado pa tiče kraljevega potovanja v premogovnike Južnega Walesa, kjer je kralj, ne da bi obvestil vlado, dajal razne obljube in se pri povratku ni hotel udeležiti vladne seje, da bi bil poročal o svojem delovanju med rudarji in korake, ki jih je podvzel, s svojimi ministri preštudirati. Vlada vidi v tem napad na odločujočo besedo angleške demokracije in na starodavne pravice parlamenta. Ni izključeno, da bo kralj Edvard odstopil in se nato oženil po svojem srcu. Zelimo rama to, da bi tudi on ne

FRANCIJA

s Prepad med Blumom in komunisti. Blumova vlada je prevzela posle na temelju večine pod imenom »ljudske fronte«, ki jo sestavljajo razne levičarske stranke. V tej zvezi si prilajajo komunisti glavno besedo in delajo Blumu neprestane ovire tako z večnimi stavkami v državi, kakor tudi z nagajanjem v parlamentu. Zlasti zamerijo komunisti Blumu, da premalo podpira špansko rdečo vlado v boju z nacionalisti. Te dni je prišlo do glasovanja o zaupnici Blumovi vladi in je bila zaupnica sprejeta s 350 proti 171 glasovom. Komunisti so se glasovanja vzdržali, če pa bi bili glasovali proti vladi, bi bila ta najbrže danes že v ostavki. Blum je že hotel odstopiti, a so ga od tega koraka odvrnili. Vendar vse kaže, da ni več daleč čas, ko bo moral Blum nasloniti vladno večino na bolj državno stranko, kot je skupina sovjetskih agentov v francoskem parlamentu.

ALI SI ŽE POSTAL ČLAN KMEČKE ZVEZE?

AMERIKA

s Slovenski dan so dne 26. nov. priredili v ameriškem Clevelandu. Ta dan sta bila odkrita dva spomenika: pesniku Simonu Gregorčiču in pisatelju Ivanu Carkarju. Spomenika stojita na Jugoslovanskem kulturnem vrtu v Mestnem parku in veljata skupaj okoli 70.000 dolarjev. Vlada je prispevala v denarju in gradivu kakšnih 57.000 dolarjev, ostalo pa so darovali zavodni ameriški rojaki-Slovenci. — V Ameriki so zadnji čas umrli: Janez Benčan iz Dolenje vasi pri Cerknici, Jakob Vesel iz Malih Lipljan pri Škocijanu, Frank Podlipec iz Male Ligojne pri Vrhniki, Marija Skube roj. Lovšin iz Ribnice, Matevž Drašler iz Borovnice, Franc Bertonec iz Gorenje vasi pri Škofji Loki, Matevž Milavec iz Dvorske vasi pri Vel. Laščah, in Ignacij Omahen, nekje z Gorenjskega.

DROBNE NOVICE

25.000 tekstilnih delavcev spet stavka v Franciji.

Dve milijardi frankov posojila dobi Poljska od Francije za svoje oboroževanje.

V zadevi katoliških šol sta obiskala Hitlerja Münchenski in kölnski kardinal.

Vsepravoslavni bogoslovni kongres se je pričel v decembru v grških Atenah.

Novo uniforme so dobili italijanski poslanci.

260 dni je menda stradal budistovski duhovnik Rišti Laci v indijskem Bombaju.

MLADE turkinje bodo služile za časa vojne na fronti, starejše pa v zaledju.

Češkoslovaška se bo borila zoper komunizem in fašizem, je izjavil minister Derer. Čehi dajejo komunistom preveč potuše!

Ogromno snega je zapadlo v francoskih Alpah.

Program Radio oddajne postaje v Ljubljani

od 10. do 17. decembra 1936.

Vsak dan: 12 Plošče, 12.45 Vreme, poročila, 13. Cas, spored, 13.15 Plošče, 14 Vreme, borza, 17 in 22 Cas, spored, poročila, vreme. — Četrtek, 10. dec.: 18 Radijski orkester, 18.40 Slovensčina za Slovence, 19.30 Nac. ura, 19.50 Zabavni kotiček, 20 Pevski koncert, 22.15 Koncert na dveh klavirjih. — Petek, 11. dec.: 11 Soliska ura, 18 Zenska ura, 18.20 Plošče, 18.40 Francosčina, 19.30 Nac. ura, 19.50 Zanimivosti, 20 Prenos koncerta Ljubljanske Filharmonije, 22.30 Angleške plošče. — Sobota, 12. dec.: 18 Radijski orkester, 18.40 Pogovor s poslušalci, 19.30 Nac. ura, 19.50 Pregled sporeda, 20 Zunanja politika, 20.20 Pisan večer, 22.15 Za vesel konec tedna. — Nedelja, 13. dec.: 8 Plošče, 8.30 Telovadba, 9 Cas, poročila, spored, 9.15 Solistični koncert na flavti, 9.45 Verški govor, 10 Prenos cerkvene glasbe, 11.15 Prirejanje izložb 11.30 Otroška ura, 12 Plošče, 12.15 Koncert slovenskih pevskih zborov s Sel in Radiš na Korškem, 13 Cas, spored, obvestila, 13.15 Radijski orkester, 16 Fantovska ura, 17 Kmetijska ura: Smotreno sadjarstvo, 17.20 Plošče 18 F. S. Finžgar: Razvalina življenja, 19.30 Nac. ura, 19.50 Slovenska ura, 20.30 Koncert tamburaškega orkestra, 21 Radijski orkester, 22.15 Radijski orkester. — Ponedeljek, 14. dec.: 18 Zdravniška ura, 18.20 Plošče, 18.30 Slovenska narodna pesem, 19.30 Nac. ura, 19.50 Zanimivosti, 20 Pevski koncert, 22.15 Radijski orkester. — Torek, 15. dec.: 11 Sol. ura, 18 Plošče, 18.40 Znaga popolne vdanosti Allahu, 19.30 Nac. ura, 19.50 Zabavni zvočni tednik, 20 Koncert ruskega zbora balalajk, 20.50 Plošče, 21.15 Klavirski koncert, 22.15 Radijski orkester. — Sreda, 16. dec.: 18 Mladinska ura, 18.40 Racionalizacija industrije, 19.30 Nac. ura, 19.50 Uvod v prenos, 20 Prenos opere iz gledališča v Ljubljani.

Novo sovjetsko ustavo so te dni sprejeli v Moskvi. Ustava jamči boljševikom vodstvo države, če bi bili tudi v manjšini

Finska ne pristopi k nobeni zvezi, naperjeni proti Rusiji.

Proti komunizmu in judovstvu se je izjavil poljski državni zbor.

RAZNO

Najnovjši prirodni besednjak za zdravnike vsebuje 1573 strani. Na novo je bilo dodanih 5000 besed.

Domač pomeneč. Zena: »Od koga neki ima naš Janeček svoj razum?« - Možek: »Od tebe, seveda, draga Zena.« - Zena: »No, vidiš, enkrat mi pa le tudi nekaj priznaš.« - Možek: »Seveda, to je tako: ti si dala njemu razum, zdaj ga pa sama več nimaš.«

Vaina okolnost. Dr. Celsius leči svoje bolnike zelo vestno. Nekoga dne prišli k njemu prestrašena mati in zakliče: »Gospod doktor, moj sinček je pogoltnil novčič za 20 dinarjev.« - »Je bil pristen ali ponarejen?« vpraša zdravnik. - »Za to se pa nisem zanimala.« pravi dama vsa obupana. »Kaj je to tako važno?« - »Zelo,« odgovori zdravnik. »Pristen denar spravimo zelo lahko v promet, ponarejenega se je pa težko odkrizariti.«

Gran Cane della Scala, knez veronski, je imel dvornega norca, katerega je bogato nagrajeval, političnemu beguncu iz Flo-

L. Ganghofer:

Martinj kloster

Roman iz začetka 12. stoletja

Poslovenil Blaž Poznič

Belo so se lesketali šumeči potoki in iz skritih gorskih koticov so kukala tiha jezera kakor velike modre oči, ki se ob prebujanju čudijo dnevu. In med gozdovi in tratami so se prikazovali skopo in na redko sejani temni štirjaki, ki jih je bilo v jutrnji senci le težko spoznati. — rjave mahovite strehe človeških bivališč. Bile so pač kaj siromašne kočice, vendar je sleherni njihovih streh migala sem gor do togih višin kakor prijazen pozdrav življenja. In vse naokoli, obširno dolino v krogu oklepajoč, so se strmo in kipeče vzdigovale sive skale, se med seboj preraščale in zopet trgale, moleč pod nebo tu zobato steno, tam zavaljeno kopo, drugod ostro škrbino; in za gorami zopet gore, ena višja od druge, kamnito ljudstvo s tisoč glavami, te ovesene z zelenim nakitom, ene kakor od starosti bele. In sredi med njimi, vse druge presegač, se je dvigal silen velikan, nagraden v strmo piramido, od vrha pa dol do zelenega gozda ovit v sneg in led, svetel ko čisto srebro v žarkih jutrnjega sonca.

Ebervajr je imel solze v očeh. Palica mu je zdrknila izmed drhtečih prstov in iztegnil je roke proti nebu. »Gospod, kogar ljubiš, mu daš, da pade v to zemljo. Tu naj živim in delam v Tvoji službi... in če mi delo uspe... tu naj umrjem!« Ihtenje mu je dušilo besedo, prevzet z občutjem te ure si je zakril z dlanmi obraz in zaplakal od vročega veselja.

»Gospod, kaj ti je?« je vprašal oglar.

A Ebervajr ni slišal. Po licu in bradi oškropljen s svetlimi solzami, je povesil roke, globoko zadihal, si pritisnil trepetajoče pesti na vzburkane prsi in zopet je z žarečim pogledom srkal lepoto zemlje, ki se je razgrinjala pred njim — njegove zemlje, ki ji je bil poklican za kneza in pastirja.

Knez te prelepe zemlje!

Tega bi štirinajstletni fantič, ki je pred dvajsetimi leti pasel koze po planinskih pobočjih Karvendela, pač niti v sanjah ne bil stulil, da ga bo skrita gorska stezica, po kateri je vodil zašlega meniha v dolino, pripeljala do takega mesta. Mož, ki je zašel, je bil gospod Gosbert, opat v Šarnicu, kaj ljubezniv starček; liščoč zdravnih zeli, je bil izgubil pot in smer in zablodil med brezpotno pečevje. Tedaj je zaslišal pojoči glas kozjega pastirčka, ki je čepel v žgoči pripeki na skali, napol nag, z zagorelo poltjo, z žarečim obrazom v skrotovičeni šumi plavih kodrov ter s kratkim nožičem rezljal limbovo korenino. Ko je fant zagledal meniha, se je ustrašil, da sta mu les in nož pala iz rok. Komaj pa je slišal, da potrebuje gospod Gosbert vodnika, se je nasmehnil in prikimal: »Kar za menoj, gospod! Le pojdi, jaz te že pripeljem domov!«

»Ali pa tudi poznaš pot v samostan?«

»Saj grem na leto dvakrat tam mimo, ko ženem na planino in ko ženem domov!«

»Domov? Kam?«

»Tja v Partnahgav! Daleč, gospod, daleč tja do Vertofelza! Res, res, tam sem doma.«

Tako sta kramljala dalje, spuščajoč se skozi temni gorski gozd. Mračilo se je že, ko sta dospela do samostana, in kozji pastir je moral nočiti v sveti hiši. V refektoriju je smel sedeti pri opatovi mizi, ki je bil živahnega, razumnega dečka živo vesel. Smeje se je

PODOMOVINI

Na Grm!

Absolventom Kmetijske šole na Grm!

Vsi, ki se udeležite proslave petdesetletnice Vašega zavoda, se pripeljte v nedeljo zjutraj in sicer:

Iz ljubljanske strani s vlakom, ki pelje ob 7.24 iz Ljubljane. K temu vlaku imajo zvezo vlaki iz Rakete, z Vrhnike, iz Kamnika, Zidanega mosta, Kočevja in St. Janža.

Poskrbljeno je, da bo ta jutranji vlak iz Ljubljane proti Novemu mestu primerno ojačen. Peljite se vsi v K and ijo, da boste imeli bližje v Smihel k maši, ki bo ob pol enajstih.

Udeleženci z Gorenjskega, ki nimate v nedeljo zjutraj za novomeški vlak zvezo, se pripeljte na Grm že v soboto popoldne. Odnos iz Ljubljane ob 12.30 in 14.20.

Od belokranjske strani se pripeljte v nedeljo zjutraj s vlakom, ki pelje ob 4.55 iz Metlike.

Udeleženci iz okolice Krškega se pripeljte z avtobusom, ki vozi iz Krškega ob 6.35, iz okolice Brežic pa z avtobusom, ki pelje iz Brežic ob 6.

Iz okolice Novega mesta pa se kolikor mogoče vsi udeležite že v soboto popoldne maše za naše učitelje in tovariše, ki bo ob 10.15 v Smihelu. Kdor pa v soboto ne more priti, naj pride v nedeljo zjutraj, da s svojo udeležbo počasti zlati jubilej šole, kjer je bil vzgojen. Morebitno slabo vreme naj nikogar ne oplaši, saj ste fantje od fare! Zato: Vsi grmski absolventi v nedeljo na Grm! Na svidenje! — Zveza absolventov kmet. šol.

Kraljevo znamenje križ stoji

Ono nedeljo se je vsa Notranjska nekam zganila. Od starih preizkušenih očencov, trudno skljubljenih mater in skrbnih očetov do razigrane mladine, vse se je zbralo, da dostojno operejo sramotni mažed, ki je bil pred štirinajstimi dnevi zagrešen v središču Notranjske, v Dolenjem Logatcu. Pred štirinajstimi dnevi je namreč — kakor je

»Domoljub« že poročal — padel na hribčku nad Dol. Logatcem evharistični križ. Zločinska roka se je drznila podreti, kar je ljudstvo z veliko ljubeznijo in spoštljivostjo postavilo. Zato se je vsa fara zbrala najprej pri molitveni uri v cerkvi in molila, da Bog odpusti in razsvetli vse zaslepljene. Prosil so: »Gospod, odpusti jim, saj ne vedo kaj delajo...« Mogočno so donele po cerkvi evharistične pesmi. Nato je sledila procesija. Doğa vrsta sklonjenih glav se je vila po položni strmini; med petjem, ojačenim z godbo domačega prosvetnega društva in molitvami.

Na hribčku se je zopet dvigal evharistični križ, ovenčan s cvetjem in obdan z mlaji. Pod križem se je zgrnilo ljudstvo in ga obkrožilo — bilo jih je čez tisoč in še mnogo šolske mladine — kot da ga hočejo s svojimi telesi stražiti in braniti vse dni življenja. Križ je na novo blagoslovil g. p. Ramak iz Ljubljane. Ob njegovi besedi so zalesketale marsičkomu od vselega ganotja solze v oči. Spregovoril je akademik C. Zebot. Njegove odlične besede so vzbudile v vseh neuklonljivo in budno pripravljeno, ki ne bo dopustila, da bi se čez slovensko zemljo širila od tujeve naštevane bogokletna dejanja. Mrzel veter je bil, pa je vela v dušah prijetna toplota, ki je odsevala z obrazov. V vseh udeležencih je bila silna volja čuvati ta križ in ga, če treba, še na novo postaviti. Preko pešene zemlje valovite pokrajine pa je zopet odmevalo: »Kraljevo znamenje križ stoji...«

Iz raznih krajev

Mavčiče. V nedeljo 13. dec. ob 3 popoldne bo v prosvetnem društvu »Šmonca« v Mavčičah igra »Grobovic, ki jo je spisal J. Jalen. To novo dramo igrajo letos — kakor pred par leti Vombargerjevo »Vodoc« — vsi slovenski odri. Tudi v Mavčičah pričakujemo, da bo lepo uspela, saj je zanj zelo veliko zanimanje doma in v okolici.

Slovenec v Zagrebu. »Izseljenec nedeljo« smo prav lepo proslavili v Jeronimski dvorani. Najprej je bil govor o našem izseljenstvu in o ljubezni izseljenec do domovine. Pri tem je govornik rekel, da moramo tudi zagrebški Slovenec, ki sicer

nismo izseljeni, pokazali ljubezen do slovenstva s tem, da bomo vedno s svojo pridnostjo in s poštenjem delali čast slovenskemu imenu. Nato je pevski zbor lepo odpel »Hilico očetov« in »V. črni zvonc«, potem pa se je začela igra. Vprizorili so burko »Trije vaški svetniki«, ki je vzbudila salve smeha. Skoraj bi rekli, da je bilo preveč krohota. Za prihodnjije pa je zopet na sporedu resna igra »Verigac«. V soboto in v nedeljo pa smo imeli v svoji sredi sv. Miklavža: v soboto je obdaroval odrasle, v nedeljo popoldne pa otroka. Letos se je res dobro izkazal! — Prihodnje nedelje (13. dec.) ob pol štiri popoldne bo v cerkvi sv. Petra koncert božičnih (slovenskih) pesni. Pridite!

Stara Loka. Osupnili so župljani, ko so zvedeli, da odhaja njih priljubljeni gospod kaplan I. Veider. Slovo je bilo težje nego so se sprva zavedali. Bil je zalostni, da so izgubili tako blagega gospoda kakor je ta. Pa je že tako! Menda se župljani ne smejo preveč navaditi na osebo dobrega dušnega pastirja. Teško poslovitve in dolgčas moramo premagati. Dobrih duhovnikov tudi drugod manjka. Zato je očitna volja božja, da se duhovna dobrota prenese tudi drugam. Blagrujemo šentivce pri Moravčah! Zahvaljujemo se gospodu za ves trud, dober vzgled in uspehe v cerkvi in v šoli! Ne bomo pozabili!

Hinje pri Zuzemberku. Pred dobrim mesecem nam je zlobna in brezbožna roka podrla evharističen križ. Zalostni smo bili tejo Bogu sovražnega in satanskega dejanja. Pa smo precej zašli misliti na začošenje in sicer tako, da bi zopet postavili avojuemu Kralju Jezusu nov evharističen križ. To smo tudi izvršili in znova postavili evharističen križ, še mnogo lepši in večji, kot je bil prvi. Novi križ je pravo znamenje naše vdanosti in zvestobe do Kristusa Kralja. Veliko se nas je zbralo v nedeljo, 22. novembra po deseti maši okrog evharističnega križa, ko je bil blagoslovljen in smo tako očitno pokazali, da še gori v naših arch ljubezen do Kristusa Kralja.

St. Jernej. Popolnoma tiho je praznoval v krogu svoje družine zlati poroko zaveden katoliški mož in ključar Lurške kapelice škofelj Jožef in njegova zvesta, tiha žena Marija. 77 let se mu prav nič ne pozna. Vsako nedeljo, četudi je slabo vreme, je med prvimi v cerkvi, kjer išče tolažbe in blagoslova. Naročen je vsa leta na krščanske liste, ki jih vseskozi prebere. Hiša je znana po gostoljubnosti, kar ji prinaša velik blagoslov. Tudi mi se s njim veselimo in želimo še mnogo tako trdnih let. Bog

polnil gospod Gosbert dečku leseni krožnik, da je jedel pastir in jedel, dokler mu ni znoj orosil čela — ni si upal nehati, ker je bilo še vedno nekaj na krožniku. Po večerji so vzeli menihi dečka v sredo medse in imeli z njim svoj kratek čas. »Kako ti je ime?« so ga vprašali.

»Ebervajnc.«

Tedaj so se zasmejali. »Veprov prijatelj!« — Ta se mora dobro poznati z divjimi svinjami. Lepo ime ti je izbral tvoj oče.

Debelo jih je pogledal. »Saj nimam očeta.«

»Ne očeta? Cigav pa si? Materin kajne?«

Odkimal je. »Podložen sem graščaku na Vertofelzu — in nimam matere.«

Spet so se zasmejali. »Poglejte fantičal Nima očeta in ne matere, pa je vendar prišel na svet. Kako se je to le zgodilo?«

»Jaz vem, povedala mi je Dimuda.«

»Dimuda? Tako? Kdo je pa to?«

»Planšarka.«

»In kaj je dejala?«

»Rekla je, da me je rojenica ulovila v svojem otroškem bajerju in me izgubila na cesti, preden je prišla do hiše, kamor me je bila nesti hotela.«

Tedaj so se eni zresnili in majali z glavami, drugi so se pa smejali, in v tem ko je gospod Gosbert molče prisluhnil, so vprašali: »Kdo neki te je našel?«

»Stari Ostalar z Ajbenskega jezera, postrvji ribič. Na mirni cesti me je našel, ki gre mimo Partenkirha, sredi med bukovjem, drobno majhno dete. In divja svinja je stala nad menoj, in v tem ko sem venomer kričal, me je prevahala z rilcem. Toda, ko je zagledala

Ostalarja, je zbežala stran in on me je pobral ter odnesel v graščinske hleve na Vertofelz. Tam je vse povedal, kako je bilo in zato so me krstili za Ebervajna. In tako sem pač odrasel.«

»Pri Dimudi?« je smeje se vprašal neki brat.

»Ne, gospod, pri kozah v hlevu.«

»Brez očeta, brez materke je zašepetal oče Aco, star menih in je z drhtečo roko nežno pogladil fanta po temenu. Deček je utihnil in plaho gledal. Toda gospod Gosbert ga je prijel za roko in ga potegnil k sebi: »Ne brez očeta! Ne, Ebervajnc, očeta imaš tudi ti! Ali ga ne poznaš? Poglej gori k njemu!« In gospod Gosbert je pokazal kvišku.

Ebervajnc je dvignil oči, zastremel v leseni z rezbarijami okrašen strop in vprašal z zmoglenim smehom: »Ali tiči tu notri v lesu ali je pa nad stropom še neka izba, kjer prebiva?«

Nastal je smeh, da je odmevalo od sten. Čolo gospod Gosbert se je muzal; in ko je bilo zopet potihnilo, je vprašal: »Povej, Ebervajnc, kaj pač meniš, da naj še bo iz tebe?«

Tedaj je dečkov obraz zasijal. »Dve leti še moram pasti koze, toda potem, gospod, ko zrastem še za ped in imam tako močne roke, da morem metati osten in vložiti veliki sak, potem me vzame stari Ostalar v uk, in bom ribič.«

»Da, Ebervajnc, ribič boš?« Gospod Gosbert je vstal in položil dlan dečku na ramo. »A ne ribič, ki hodi za ščukami in postrvji, temveč tak, ki lovi duše. Povej, Ebervajnc, ali ti je všeč v samostanu? Ali ne bi hotel ostati pri nas?«

Deček je osuplo pogledal, potem pa je ošinil z urnim pogledom mizo, kjer so bili še ostanki večerje.

rence, Danteju, pa je dalj skromno podporo. »Kdaj boš živl ti, kakor živim jaz?« vpraša nekoč norec Danteja. — »Ko bom našel gospodarja, ki bo meni podoben, kakor je tvoj tebi!« je bil Dantejev odgovor.

Na lokalni televiziji. »Pri nas je za varnost potnikov dobro preskrbljeno. Zeleniške nesreče so izključene.« — »Motite se, nesreča nikoli ne počiva. Tudi na vaši progi lahko tretja skupaj dva vlaka.« — »Kako neki, ko pa imamo samo en vlak!«

Vino namesto mleka. Ugledni franc. znanstvenik prof. Loubet, bivši načelnik univerzitet. kličke v Toulousen, se je postavil na stališče, da je rdeče vino za dojenčke prav tako priporočljivo kakor mleko. Seveda ga ne smejo piti kar po steklenicah, temveč po 5 g na 2 in četira funta telesne teže do 20. meseca. Ta pijača je baje dobra zaščitna dojenčkov zoper nevarne črevesne bolezni, razen tega, pravi profesor Loutet, ne postanejo otroci, ki so jih »svredilice« z rdečim vinom, nikoli — alkoholičniki.

ga živl — Pred tednom smo videli sliko iz Španije, kako komunisti pozdravljajo. Tudi pri nas viditi tak pozdrav a postjo. Kaj pa to pomeni, mišlim, da oni, ki tako pozdravljajo, sami ne vedo. — Po nekaj surovih napadih, ki so se dogodili v mesecu novembru, med katerimi je bilo nekaj roparskih, je postalo ozračje mirno. Vidi se, da je potreben oster nastop proti domačim postopacem, sicer ne bo miru.

Sv. Gregor. Prvo adventno nedeljo na večer je bil v cerkvi blagoslov električnih naprav in nato slavnostna razsvetljava cerkve. Udeležili so se slavnosti nadzorniki, ravnatelji, inženjerji in uslužbeni banovinskih električnih zavodov. S slastjo so poslušali v cerkvi navdušeno ljudsko petje. »Svetla zvezdica, prelepi kras neba, Marija...« in zahvalna pesem je kar dvigala srca v čarobno razsvetljeni cerkvi, ki je bila zunaj z zvonikom vred bajno obsevana. V Domu, v polni dvorani so bili nato pozdravni in zahvalni govori gospodu banu, ki je bil radi posvetitve cerkve Kristusa Kralja v Hrašniku odsoten in drugim visokim gospodom, ki so nam naklonili neprecenljivo dobroto elektrike. Ob enajstih se je megla dvignila in zablestel je v živi luči eharistični križ, ki ga je mojstrsko postavil tehnični vodja g. Fr. Holc, za kar se mu prav iskreno zahvaljujemo. Visoko nad vso župnijo je stal v žarki luči in čutili smo to, kar je najbrž čutil cesar Konstantin, ko ga je gledal z napisom: »V tem znamenju boš zmagal!« Ta prekrasni križ nam bo leta in leta ob posebnih praznikih Gospodovih budil v srcih hvalečnost, ljubezen in zaupanje do Njega, ki nas je odrešil na njem.

Raka pri Krškem. Grob je zopet zasul moža, ki zasluži, da mu tudi »Domoljub« postavi skromen spomenik. Saj je bil pokojni Jožef Vizlar iz Gmajne človek, kakršnih današnja doba tako zelo pogreša. Kot gospodar marljiv, iskren kot katoličan. Dasi oddaljen od fare, ni prihajal samo k nedeljski maši, v cerkvi ga je bilo videti tudi popoldne in ob delavnikih. Za cerkvene potrebe je imel vedno odprte roke. Pod njegovo streho so našli zatočišče samostanski bratje, kakar jih je, proseč milodare, mimo privedla pot. Bil je večkratni občinski odbornik v vrstah bivše SLS. Bil je umevno tudi prijatelj in naročnik naših listov. 78 let starega ga je dohitela smrt. Večna mu luč!

Dražgole. V Poljanski in Selški dolini, v Bohinjškem kotu in tja čez Kropo, do Bleda, Radovljice in Kranja ima naša sv. Lucija prijatelje in častilce. Letos bo njen god in romarski shod v nedeljo 13. decembra. Ako bo vreme ugodno,

da nam sneg še ne bo zapadel potov in stez, pričakujemo veliko število romarjev. V soboto in nedeljo bodo romarjem na razpolago spovedniki, da bo vsakomur dana priložnost za prejem zakramentov. Posebej pa še opozarjamo na prireditve v društveni dvorani, kjer bo v soboto ob 8 zvečer in v nedeljo ob 3 popoldne najprej predavanje o življenju in mučeništvu sv. Lucije, s sklopičnimi slikami, za tem pa splošno znani in priljubljeni film »Čarški selc«. Ta film je, kakor znano, napravljen po zanimivi povesti istega imena, ki jo je pred leti prinesla svojim udom Družba sv. Mohorja. Kdor tega lepega filma še ni videl, naj nikar ne zamudi te lepe prilike. V naših hribih se tako reč ne vidi vsak dan.

Revte. Zvonovi so zapeli pesem slovesa 69 letnemu mlinarju Jožetu Železniku, ki je po kratki bolezni odšel v večnost. Pokojnik je bil dober kmetovalec, kovač za sekire, mlinar in žagar. S svojo pridnostjo in briljantnostjo je lepo uredil svoje posestvo, katero je dobil zadolženo. Njegova žalujoča žena mu je bila pri vsem desna roka. Bil je vedno naročnik našega lista in še mnogih drugih dobrih časopisov. Pridno je deloval v prosvetnem in gasilnem društvu in pri strokovnih organizacijah. Nešteto krat je botroval pri krstih in birmah. Bil je leta 1922 tudi boter novim zvonovom pri Sv. Mihaelu. Kot mož globoke vere je zvesto živel s Cerkvijo. Vsa mesec smo ga videli med člani Apostolstva pri obhajilni mizi. Naj ostane njegov zgled dolgo živ med nami, njemu pa naj Vsemogočni vsa dobra dela bogato plačala!

Boštanj ob Savi. Izgubili smo vrliga moža stare krščanske korenine, Jožeta Mesojedec iz Smarčne. Kakor blisk se je zarnesla vest, da je Pavhovevega očeta zadela kap v gozdu pri napravljanju drv. Domov so ga morali pripeljati, in drugi dan je, ne da bi se zavedel, izdihnil svojo dušo. Pogreb je bil lep in velik. Prišli so gasilci iz Vrhovega in ga počastili z govorom načelnika, ker je rajni ravno pred 30 leti prvi dal pobudo za ustanovitev gasilstva. Bil je eden od prvih

ustanoviteljev hrašnice in posojilnice boštanske. Gojil je vedno zelo lepe, čile in iskre konje. Svetovna vojna mu je zdravje zrahljala. Vedno pa je bil zvest pristaš slovenske ljudske stranke in naročnik »Domoljuba«. Kot priden, veren in znančen mož je užival ugled naleč nakrog, in le želeli bi, da bi ta njegov veren krščanski duh ostal v njegovi vasi živ in da bi kot zgled deloval na vse mlajše, da bi se znali ustaviť malovrednemu duhu upora in plitkemu liberalizmu. Trdna vera in poštenost budi zapašna rajnega Pahovevega očeta. — Nova železnica vrtlo napreduje. Te dni začnejo vrtati že peti tunel pri Zapužah bliže Boštanja. Električno napeljujejo sedaj iz Boštanja ob Savi proti Krškem. Postavitev visokih kolov traja pa seveda dolgo časa, ker je 16 kilometrov od Krškega. Tudi Kompolje in Smarčna želi čim prej priti do elektrike. Banovina bo transformator postavila sredi kmpoljskega polja in od tam napeljala elektriko na Kompolje, Smarčno in Lisičjo jamo. Splošno pravijo, da je banovinska elektrika bolj za ljudstvo, ker ne dela za dobiček, kakor falska, ki je kapitalistično podjetje in tuj kapital. Držimo se banovinske!

Iz naših društev

Mengeš. Ker je po pravih prosvetno društvo poklicano, da daje svojim članom tudi gospodarsko-stanovsko izobrazbo, priredi od 13. do 20. decembra kmetijsko-gospodarski tečaj. Predavanja bodo v teh dneh popoldne ob 3 naprej. Predavali bodo znani gospodarski strokovnjaki o vprašanih, ki so za naš kraj in okolice najbolj potrebni. Obravnavala se bodo važna vprašanja, kakor: Organizacija kmečkega stanu, poljedelstvo, živino-zdravstvo, sadjarstvo in vrtnarstvo, travništvo, zadružništvo, kmet, država in davki. Tečaj ni namenjen samo članom prosvetnega društva, ampak vsem, ki se za ta vprašanja zanimajo. Privedite!

Sostro. Mladinska zveza Sostro priredi v nedeljo, dne 13. dec. ob 8 v prosvetnem domu »Krekovo proslavo«. Vsi vabljeni.

Moravče. Kat. prosvetno društvo uprizori v nedeljo, dne 13. decembra narodno igro v 5. dej. »Miklovo Zaloč« v dvorani Ljudskega doma. Začetek točno ob 8 pop. Ker že dolgo ni bilo igre, boste radi napolnili dvorano. — Istosčno sporočamo, da bo 20. decembra občini zbor Kat. prosvetnega društva v kapljiški dvorani popoldne po litanijah. Ker bomo volili novega predsednika, prosimo, da se polnočtevno udeležite občnega

Zlatica pri novorojenih. Zlatica se pojavl pri novorojenih zaradi povečanja pritoka krvi v jetra, ki ima za posledico povečano tvorbo žolčne tekočine. Ta presežek žolča preide v kri, kar povzroča žolto barvo kože in sluznic. To barvo opazimo različno posebno potem, ko prične spočetka s krvjo prenapolnjena koža bledeti. Pri nekaterih otrokih je seveda komaj vidna. Običajno ta zlatica ne traja več nego teden in nima škodljivih posledic. Če pa traja dalj časa in se pojavijo kakšne motnje, je treba na vsak način pozvati zdravnik.

Preveč zahteva. Naša mlekarica se je včeraj takasnila in ko smo jo vprašali, zakaj je prinesla mleko tako pozno, je odgovorila: Po zakonu o živilih mora biti v litru mleka 8000 bakterij. Zdaj pa pomislite, koliko časa traja, preden človek sežeje te mrcine. Zahvaljenas. »Zakaj se je tvoje srce tako nepričakovano ohladilo?« — »Spomnil sem se še pravečeno, da znaš napraviti ogenj v arcu, v peči ja ne.«

Jesti vsak dan kakor samostanec, zakaj bi mu to ne gódlilo?

Hrupno se ga obstopili menihi, in gospod Gosbert je ponovil svoje vprašanje: »Ali ne bi hotel ostati pri nas?«

Tedaj je pritisnil deček brado na prsi in zajecjal: »Da, da, gospod, rad bi že, če bi le smel!«

»Tvoja volja je tvoja pravica! Ostani torej in nosi obleko Cerkve, ki te osvobaja vsakršne sužnosti!« — Gospod Gosbert se je obrnil proti nekemu menihu: »Daj mi en denar!«

Menih je odpel usnjat mošnjček od pasa in izročil opatu svetel novc. Molče so stali drugi naokoli. »Toliko je vredno tvoje suženjstvo!« je spregovoril gospod Gosbert in položil denar na Ebervajnovo odprto dlan. Temna rdečica je zalila dečkov obraz; toda ko je hotel zapreti prste, mu je izbil gospod Gosbert novc iz roke, da je zletel do stropa, zvenčoč padel na tla in se potočil po deskah v kot. »Nič več nisi podložen, odpadla je od tebe sužnost, Ebervajn Friman* ti bodi ime s te ure in sin si samostanec!«

Deček je stal in ni vedel, kaj se z njim godi. Gospod Gosbert ga je prižel nase in ga poljubil na čelo. »Multis itineribus fata decurrunt, te in viam salutis dominus inducat!« Nato je pomignil onemu staremu menihu k sebi. »Vzemi dečka, Aco, dajem ti ga v varstvo, kajti dobro sem videl, prvi tvoj pogled zanj je bila ljubezen. Vzemi ga in mu pripravi ležišče v svoji celici! Ostrizi mu kodre in mu daj obleko sholarjev!«

* Svobodnik.

* Rasna pota hodi usoda, naj te privede Gospod na pot odrešenja!

Pater Aco je ovil dečka z roko in ga vlekel proti vratom. »Pojdi, fantič, hočem ti biti oče, dober, veš... ne mogel bi si boljšega želeti!«

Ebervajn se je dal voditi; menda je od vsega, kar se je z njim dogajalo, dojemal samo eno, da bo ostal v samostanu in to ga je očitno veselilo, ker se je smehljaj. Toda ko je prišel do vrat, mu je preletelo nekaj kakor strah mlado lice. Obrnil se je in zajecjal: »Gospod! Ako ostanem, kdo bo pa jutri vardeval moje kozе?« Gospod Gosbert se je nasmehnil. »Naj te nič ne skrbi, pred dnem še pošljem tja gor pastirja.«

Ebervajn je pomislil, pa rekel: »In mu boš kajne, gospod, zabičil, naj ne ravna z njimi grdo. Nikoli nisem maral pasti s palico in bičem, vse slušajo na dobro besedo.«

Prijazno je prikimal gospod Gosbert. »Povedal mu bom.«

»In ko pride tja gor, naj poišče nož, ki sem ga pustil na tleh, in Dimudi naj pove, da jo pozdravljam, in naj me kmalu obišče.«

Tedaj so se menihi zopet zasmeljali; tudi oče Aco se je muzal, v tem ko je vlekel dečka za seboj. Za roko ga je pešjal čez temno vežo. Stopila sta v majhno golo celico; izpod stropa je visela glinasta lojenka z drobcim plamenčkom, čigar trepetavi soj je razlival medlo svetlobo po stenah.

Oče Aco je posadil dečka na posteljno slamnjačo in stopil po škarje. Ko je padel prvi koder, in se je mrzlo železo doteknilo Ebervajnovega čela, je dečka grozljivo spreletelo. Tresoč se je skočil pokoncu in planil proti vratom; tam je obstal in se rlaho ozrl.

zbora moške dekleta in fantje in s tem pokazuje, da se živo zanimajo za delovanje našega društva.

Zakot pri Brežicah. V nedeljo, dne 13. dec. ob 3 pop. bo pri nas gostovalo prosvetno društvo iz Artič pri Brežicah s igro iz današnjih dni »Podrti križ« v 4. dej. Igra bo v Gasli domu. Med odmorji sodeluje tamburško društvo »Slogec«. Vsi prijatelji lepe igre vljudno vabljani!

Berta. Naše prosvetno društvo ima redno prosvetne večere vsak torek zvečer. Zelimu in vabimo, da se jih v čim večjem številu udeležujejo mladi in stari. Prosvetni večeri morajo postati stalna kola naše lare, kjer se bodo vedno obravnavala vsa aktualna vprašanja, o katerih mora biti sleherni Slovenec prav poučen. — Podružnica SYD bo imela svoj občni zbor dne 27. decembra po deseti uri v dvorani prosvetnega društva. Vabimo vse, ki imajo veselje do sardjarstva in vrtnarstva. Za člane obvezno!

Virnaše pri Škofji Lahi. Preteklo nedeljo so v Kmetijskem domu igrali krasno in pretresljivo igro »Ziv pokopanc«. Vloge so rešili vse pohvale vredno. Igro je napisal domačin Kušar Tone, ki je vodil tudi režijo. Zares se ti fantje trudijo in delajo, da bi ohranili ljudstvo za vero in narod. Kakor povsod, so tudi ti imeli velike težave ob času diktature. Vkljub temu so pa ostali ti kmečki fantje in dekleta dosledni ter delajo vedno bolj. Posnemanja vredno je, da so obrnili ves čisti dobiček za reveže. Zato se tudi vidi, da je društvu ljudstvo naklonjeno, saj je bila dvorana dve nedelji po vrsti nabito polna. Prav in potrebno je, da se kmečka mladina tudi zanima za take stvari, zlasti sedaj v zimskem času. Fantje, le tako naprej! Vsi želimo, da se čimprej zopet pokakete na odru, želimo veliko uspeha na prosvetnem polju.

NAZNANILA

K Kubična računica za okrogel, rezan in tesan les. Navaja kubično mero za vsako število blodov in tramov. Sestavil Mirko Logar. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Cena vezani knjigi 45 Din. Knjižnica pa se dobi tudi za vsako vrsto lesa posebej. Tako imamo: Kubično računice za okrogel les. Navaja kubično metersko mero najprej za posamezne kose (blode) v premeru od 7 cm do 100 cm, ter dolžino do 11,5 m. V drugem oddelku so zbrane ose mere, ki se v trgovini najbolj običajne in sestavljene na podlagi rezultatov za po-

samezne blode iz prejšnjega oddelka, ki naj služijo kadar pride po več blodov ene in iste dolžine in premera v prodajo (torej od 1 do 100 blodov v dolžini od 2 do 6 m in v premeru od 10 do 50 cm). Cena temu delu je 30 Din. Dalje se dobi posebej tudi Kubična računica za resna in tesan les. Navaja kubično mero v čevljih, colah in metrih ter upošteva vsako število tramov (od dolžine 4 m do 15 m) oziroma v čevljih in metrih. Ta del pa stane posebej 30 Din. Knjižice so za vsakogar, kdor kupuje in prodaja les, nujno potrebne. Je to praktičen kubični računal za vse potrebne mere in vsako število blodov in tramov. Noben kmetijski računal in lesni trgovec ne sme biti brez te računice, ako si želi dobičkanosne kuplje. Dobi pa se tudi: Kubična računica za remeljne, polmorale, morale, madrierje, testone, žagance in deske — vezana 45 Din.

n Z. Prelovičeva nova nagrobница »Vse na svetu minee« (III. izdaja) se dobi in naroča v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani. Cena partituri 3 Din. Priljubljenost te pesmi, ki ustreza vsem predpisom za pešje pri pogrebih — je dokaz že tretja izdaja. Besedilo in skladbe — oboje je resno. Naročite!

n Neve tiskovine za likvidacijo kmetijskih dolgov po členu 9 pravilnika k uredbi o likvidaciji kmetijskih dolgov: Obračun kmetijskega dolga po odstavku 1., člena 36. uredbi o likvidaciji kmetijskih dolgov in odstavku 2., člena 9 pravilnika o zameni dolžniških listin s novimi obveznicami, komad 1 Din, ter Obveznica, izdana po uredbi o likvidaciji kmetijskih dolgov, komad 1 Din. Poleg tega ima Jugoslovanska knjigarna v zalogi tudi še tiskovino: Potrđilo, s katerim se potrjuje, da je dolžnik res kmet, komad 1 Din. Istočasno pripravila knjižnici: Uredba o likvidaciji kmetijskih dolgov, 3 Din, ter Pravilnik k uredbi o likvidaciji kmetijskih dolgov, 6 Din. Naroča se v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

Družinska Pratika 1937

je dotiskana in se dobiva za ceno 5 Din v vseh knjigarnah in trgovinah po Sloveniji. Opezarjame posebej na razpisano nagradno tekmovanje v novi pratiki

Z občinske deske

Asanacija vasi

V mnogih krajih naše slovenske domovine predstavljajo veliko zdravstveno nevarnost le vedno nezavarovana gnojilca in stranišča po vaseh. Ta nevarnost obstoja za ljudi kakor za živali. Mnogo je namreč boleznih, ki se prenašajo od živali na človeka in obratno. Vsa dosežanja prizadevanja so rodila sadove samo pri redkih naprednejših gospodarjih, dočim se drugod, ponekod kar po vsej vasi, pretaka gnojnica po dvoriščih in potih.

Ene prvih nalog občinskih uprav je, da se čimprej lotijo ureditve teh stvari s vso odločnostjo in po smotrnem načrtu. Dolžnost občinskih uprav je, da dajo po svojih zaupnikih pregledati vsa gnojilca in stranišča po vaseh, kakor tudi pasja ležišča. Za vsako gnojilče je treba ugotoviti, ali je betonirano in pokrito s hrastovimi plohi, za vsako stranišče pa, ali je zidano in ali ima posebno betonsko greznico z betonskim pokrovom. Kar se pa pasjih ležišč tiče, je treba ugotoviti, ali je bivališče priklenjeno psa tako postavljeno, da pasji iztrebki ne prihajajo na travo, ki služi prahičnem za pašo. O vsem tem naj občinske uprave sestavijo posebno preglednico, ki naj jo pošljejo v prepisu tudi okrajnemu načelnstvu.

Ureditev vseh teh stvari spada tako v zdravstveno in gospodarsko korist posameznikov, kakor tudi v skupno dobro našega naroda. Za povzdi tujskega prometa v naši ožji domovini je to bistvenega pomena! Inovitejši posestniki so dolžni, da sami s svojim denarjem uredijo vsak pri sebi, dočim naj bi se za ubolneže zadeva izvedla z javno pomočjo. V tem pogledu se občinske uprave lahko obračajo za podporo na okrajne kmetijske odbore, na Higijenski zavod v Ljubljani in na bansko upravo v Ljubljani. Podrobna navodila o tem dobe zainteresirani oziroma občinske uprave v Zakonu o podpori za asanacijo vasi, ki je razglašen v Uradn. listu 28 I. 1930, v Pravilniku o izvedbi del za asanacijo vasi, objavljenem v Služb. listu 21. jun. 1930 in v Navodilih za izvajanje asanacijskih del, ki je izšel v Služb. listu 27. dec. 1930. To je najvažnejša zakonodaja v tem pogledu, ki naj bi jo poznali dobro vsi občinski odbori.

Sankanje in drsanje po javnih cestah je prepovedano. Snučanje po javnih cestah je dovoljeno, če ne ovira prometa in če ni s tem ogrožena oseb-

RAZNO

Hrana v starosti. Le malo ljudi ima pravi pojem o tem, kako malo hrane, zlasti mesa in posebno v starosti, potrebuje njih telo, da se lahko ohrani zdravo. V starosti so najboljša hrana zelenjava, maščate jedi, sadje, mleko, kakao in podobno. Množino je di je treba tedaj vsakako omejiti. Ni vročka za bojazen, če postane telo v starosti malo bolj suha. To je zaradi zmanjšane izmenjave snovi. Tudi s alkoholom morajo biti stari ljudje zelo previdni. Nermernost v tem pogledu jim na vsak način neprimerno bolj škodi nego osebam na višku moči. Nekdanje naziranje, da je »vino mleko starosti«, je zelo dvomljive vrednosti! Isto velja tudi o nermernem kajenju.

Resnične pogumen ni samo tedaj, ko si pogumen in nesebičnosti.

Kakšno toploto ima blisk? Toplote bližka se niso natančno izmerili. Ve se namo, da znaša več tisoč stopinj. Po izkušnjah se je dogajalo, da stopi blisk tudi plitvovne vršičke na strelo-

W. Houff — I. O.:

Pravljice

Tudi drugega dne se ni kesa svojega sklepa; kajti težke roke mojstra in njegovih pomočnikov so menda izbile iz njega vso visokost.

Prodaj je draguljarju svoj zabožek za visoko ceno, kupil si hišo in si uredil delavnico za svojo obrt. Ko je bilo vse v lepem redu in tudi napis nad vrati: »Labakan, krojač«, se je vsedel in začel s šivanjem in nitjo, ki jo je našel v zabožku. Krpati oblačilo, ki mu ga je njegov mojster tako strahovito razdejal. Med tem so ga poklicali od dela, in ko se boče zopet vsesti, da bi naprej šival, zagleda nekaj čudovitega. Šivanka je marljivo šivala, ne da bi jo kdo vodil, in delala majhne lične šive, kakor jih ni delal Labakan niti v trenutkih svoje največje spretnosti.

Zares tudi najmanjši dar dobrotne vile je koristen in velike vrednosti! Toda še drugo dobro stran je imelo to darilo; konec niti namreč ni nikoli počel, pa naj je bila igla še tako pridna.

Labakan je dobil mnogo odjemalcev in je bil kmalu najimenoitnejši krojač daleč naokrog; urezaval je oblačila in napravil na njih prvi šiv s šivanko in ta je urno delala dalje nepretrgoma, dokler ni bilo oblačilo dogotovljeno. Pri mojstru Labakanu je kmalu naročalo obleke vse mesto, zakaj delal je lepo in prav poceni; samo temu so se šušili ljudje v Aleksandriji in majali s glavno, da dela brez pomočnikov in pri zaprtih vratih.

Tako se je uresničil izrek na zabožku, ki je obljubljal srečo in bogastvo; sreča in bogastvo, četudi le v skromni meri, sta spremljala vsak korak vrliga

krojača, in če je slišal o slavi mladega sultana Omarja, ki so ga vsi poveljevali; če je slišal, da je ta junak ponos in ljubezen svojega ljudstva in strah svojih sovražnikov, je mislil nekdanji princ sam pri sebi: »Vendar je boljše, da sem ostal krojač, zakaj je le prenevarna stvar, stremeti po časti in slavi.« Tako je živel Labakan zadovoljen sam s seboj in spoštovan pri svojih soseskih, in če ni šivanka med tem izgubila svoje moči, šiva še sedaj z večno nitjo dobrotne vile Adolzaide.

Šejk iz Aleksandrije in njegovi suinji.

Ali Banu, šejk iz Aleksandrije, je bil čuden mož. Kadar je šel zjutraj po mestnih ulicah, s turbanom na glavi, ki je bil zvit iz najdragocenejših kašmirjev, v svečani obleki in z bogatim pasom, ki je bil petdeset kamel vreden, kadar je počasi in dostojanstveno korakal z zagubancem čelom, s stisnjenimi obrvmi, z očmi uprtimi v tla in na vsakih pet korakov zamišljeno si gladeč dolgo, črno brado: kadar je tako stopal proti mošeji, da bi, kakor je njegovo dostojanstvo zahtevalo, bral vernikom iz korana, so ljudje na cesti postajali, gledali za njim in med seboj govorili: Kako lep, postaven mož — in bogat, bogat gospod, je dostavil drugi, zelo bogat; ali ni grad ob stambulskem pristanišču njegov? Ali nima posestev in polja in mnogo tisoč glav živine in celo množico suinjev? Da, je dejal tretji, in Tatar, ki ga je zadnjič poslal k njemu iz Stambula sam veliki gospod, ki naj ga prerok blagoslovi, le-ta mi je dejal, da ušiva naš šejk velik ugled pri reis-efendiju, pri kapidšibašiju,

* Minister zunanjih poslov.

* Častnik dvorne straže; nadkomornik.

IZ ŽIVLJENJA KMEČKIH ZVEZ

Kmečka zveza za znižanje in odpravo mitnic

Skoraj na vseh ustanovnih občnih zborih Krajevnih kmečkih zvez, ki so leto bili v okraju Ljubljana-okolica, je bila postavljena zahteva, da se mitnina na kmetijske pridelke, ki jo pobira mestna občina ljubljanska, zniža na znošno mero, oziroma za nekatere pridelke sploh odpravi.

Ko je bila ustanovljena Okrajna kmečka zveza za okraj Ljubljanska okolica, je bilo podrobno delo za pravilno ureditev tega vprašanja prepušteno njej. Ta je ob priliki kmečkega tabora na Brezovici prav jasno in odločno izpovedala, da smatra ureditev vprašanja mitnin za eno svojih prvih nalog.

V smislu resolucije, sklenjene na kmečkem taboru na Brezovici, je Okrajna kmečka zveza pozvala predsedstva mestne občine ljubljanske posebnogo vlogo in prošila, da se ob priliki, ko se bo sestavljali novi proračun, načne tudi to vprašanje, ter da naj se užitnina na gotove pridelke zniža, na nekatere sploh odpravi, a v nadomestilo naj se poveča uvoznina na luksuzne predmete, ki niso neobhodno potrebni za vsakdanje življenje.

Z zadovoljstvom lahko ugotovimo, da je predsedstvo mestne občine ljubljanske, uvidevajoč tešave položaj kmeta-okolice, izjavilo pripravljeno, da upravičenim zahtevam kmetov po možnosti ustreže. Da pa bi se vodstvo trošarinskega urada in trošarinskega odbora seznanilo z željami kmetov, so bili povabljeni predstavniki Okrajne kmečke zveze na poseben razgovor, ki je bil dne 19. novembra. V imenu Okrajne kmečke zveze so se ga udeležili predsednik Šubelj Nace z Ježice, podpredsednik Černe iz Dobrove, tajnik Keber iz Dev. Mar. v Polju in nekateri drugi odborniki.

na ali imovinska varnost. Ceste se s smučmi ne smejo križati v zaletu, ampak samo v tempu navadne hoje. Pri saneh mora vprega imeti zvoneček ali kragulček. To velja tudi pri rabi voz na zasneženi cesti. Sani se smejo uporabljati samo tedaj, kadar je cesta pokrita z neprekinjeno snežno ali ledeno plastjo.

Mestni trošarinski urad je zastopal ravnatelj Zupan, trošarinski odbor mestnega sveta pa prof. Dermantja.

Imenovani zastopniki mestne občine so uvodoma poudarili pripravljeno mestno občino, da upravičenim zahtevam kmetov po možnosti ustreže, obenem pa so opozarjali na dejstvo, da je trošarina eden glavnih dohodkov mestne občine, ter da bo zahtevam kmetov mogoče ustreči le v toliko, kolikor bo mogoče najti kritje drugod.

Predstavniki Kmečke zveze so izjavili, da se dobro zavedajo, da je mestni občini nemogoče, trošarine in uvozne odprave, izjavili so tudi, da so kmetje slejkoprej pripravljeno plačevati užitnino od pridelkov, ki jih uvažajo v mesto, toda treba je upoštevati, da se na večino kmet. pridelkov pobira trošarina v isti višini, kot je bila vpeljana v l. 1930, ko je bila cena teh kmetijskih pridelkov mnogo višja in tudi splošni gospodarski položaj kmeta mnogo bolj ugoden. Zlasti pa so opozarjali na dejstvo, da trgovi breme užitnin in uvoznin gladko prevale na konzumenta, dočim trpi breme užitnin na kmetijske pridelke kmet sam.

Predlagali so znižanje užitnin na živine, prašice, sadije, fižol, krompir, zelje, repo in drva. Obenem so predlagali, da se odpravi užitnina na mleko, seno in slamo, ter uvoznina na neobdelan les in tošane trame.

Odpravo užitnine za mleko so utemeljevali s tem, da je mleko neobhodno živilo, ki ga noben človek ne more pogrešati, kakor tudi s tem, da so cene mleka v zadnjih letih silno padle in da še vedno padajo, tako da užitnina 10 par od litra, ki je pred leti predstavljala nekako 4% od povprečne tržne cene, predstavlja danes 8% iste, t. j. toliko, kot se n. pr. plačuje od luksuznih predmetov (tarifna postavka 84) iz slata in podobnih dragih kovin, svile, usnja, dragega kamena itd.

Odpravo trošarine na seno in slamo so predlagali radi tega, ker je tudi cena teh pridelkov v zadnjih letih zelo padla in pa, da se pomore tudi oddaljenemu barjanskemu in dolenskem kmetu, ki nima drugih pridelkov, oz. jih ne vozi na ljubljanski trg.

Tudi znižanje uvoznine na drva in odpravo iste na neobdelan les in trame so predlagali, da

se pomore okolikom, ki so vsled lesne krize najbolj prizadeti.

Predsednik troš. odbora prof. Dermantja je priznal, da so zastopniki Kmečke zveze vprašanje zelo dobro proučili in jih ponovno zagotovili, da bo mestna občina storila, kar ji bo največ mogoče, da njihovim željam ustreže.

Cepprav je imel sestaneke le posvetovalen značaj, vendar je zastopnike Kmečke zveze zadovoljili v toliko, ker se je pokazalo, da je pri merodajnih žiniteljih mestne občine ljubljanske dober volja, da upravičenim zahtevam okolških kmetov ustrežejo. To ugotovljamo toliko rajši, ker so nam tudi še prejšnje občinske uprave obljubljale izpremembe, a je vedno ostalo le pri — obljubah, kar se nam danes, ko prihaja na dan, kako so gospodarili, tudi ne zdi več čudno.

Ciane kmečkih zvez v okraju Ljubljana-okolica pa bomo potem »Domoljubac« sproti obveščali o razvoju cele zadeve, ki je za sedaj — kot rečeno — krenila v smer, ki obeta vsaj nekaj uspehov.

Baš ob zaključku gornjega članka nam je prišla v roke sledeča notica (»Slov. Dom«): »Zagreška mestna občina je javila »Gospodarski Slog« na njeno vlogo, da bi se snitale mestne trošarine na kmečke pridelke, da se bo s tem vprašanjem temeljito bavila prihodnje leto. Upoštevala bo željo kmetov do skrajnosti.«

Tako zagrebška mestna občina. Ker položaj našega kmeta v nobenem oziru ni ugodnejši kot njegovega hrvaškega tovariša, ker vemo nadalje, da se mora tudi mesto Zagreb boriti s težkimi finančnimi vprašanji, smo toliko bolj uverjeni, da bo tudi predsedstvo mestne občine ljubljanske upoštevalo želje kmetov do skrajnosti.

Zivinski sejem v Kranju 30. novembra. Cene živine so bile sledeče: voli I. vrste 5 Din, II. vrste 4.50 Din, III. vrste 4 Din; telice I. vrste 5 Din, II. vrste 4.50 Din, III. vrste 4 Din; krave I. vrste 4.50 Din, II. vrste 4 Din, III. vrste 3.50 Din; teleta I. vrste 8 Din, II. vrste 7.50 Din za 1 kg žive teže. Prašiči šepčari 9.50 Din, prašiči pršutarji 8.50 Din. — Goveje meso I. in II. vrste 8 do 10 Din, III. vrste 6—8 Din za 1 kg; svinjina 16 Din, svinjska mest 18 Din, slanina 18 Din za 1 kg. — Goveje sirove kože 13 Din, teletje sirove kože 15 Din, svinjske sirove kože 5 Din za 1 kg.

V sadnjem dopisu iz Leskovec o volilnem rezultatu je par napak. Pravilno je tako: I. volišče v Leskovec: JRZ 345, sk. opozicija 45; II. volišče: JRZ 261, sk. opoz. 88; III. volišče: JRZ 204, sk. opoz. 12. Skupaj: JRZ 810, sk. opoz. 145.

pri vseh, da, pri sultanu samem. Seveda, je vzkliknil četrti, njegovi koraki so blagoslovljeni. Bogat, imeniten gospod je, toda — toda saj veste, kaj mislim —. Da, da, so zamrmrali potem drugi, res je, tudi on mora svoj del nositi, ne bi radi z njim menjali; je bogat, imeniten; toda, toda! —

Ali Banu je imel krasno hišo na najlepšem trgu v Aleksandriji. Pred hišo je bila velika terasa, z marmorjem obzidana, v senci palmovih dreves. Tam je zvečer pogosto sedel in kadil iz svoje vodne pipe. V spoštljivi razdalji je potem čakalo dvanajst bogato oblečenih sužnjev njegovega migljaja, eden je nosil njegov betel¹, drugi je držal njegov sončnik, tretji je imel posode iz čistega zlata, napolnjene z izvrstnim sorbetom, četrti je nosil pahljajo iz pavjih peres, da bi odganjal muhe od svojega gospoda, drugi so bili pevec in so imeli plunke in pihala v rokah, da bi ga razveseljevali z glasbo, če bi zahteval, in najbolj učen med njimi je nosil več zvitkov, da bi mu bral iz njih.

Toda zaman so čakali njegovega migljaja, ni zahteval ne glasbe ne petja, ni mu bilo do tega, da bi poslušal izreke ali pesmi modrih pesnikov prejšnjih časov, ni maral piti sorbet ne žvečiti betel, da celo suženj a pahljajo iz pavjih peres se je zastoj trudil; zakaj gospod ni opazil, če ga je kaka muha brenčala obletavala.

Pa so čisto postajali, ki so hodili mimo, se čudili krasoti hiše, bogato oblečenim sužnjem in udobnostim, ki jih je vse dihala; toda če so potem motrili šeja, kako je resno in mrko sedel pod palmami, ni-

kamor obrnil očesa razen na modrikaste oblačke svoje vodne pipe, so majali z glavami in govorili: »Resnično, bogati mož je ubog mož. On, ki ima mnogo, je revnejši kot berač, ki nima nič. Zakaj prerok mu ni dal pameti, da bi užival svoje bogastvo.«

Tako so govorili ljudje, se mu smejali in šli dalje.

Nekega večera, ko je šejk zopet sedel pred vrati svoje hiše pod palmami, obdan od vsega sijaja zemlje, in žalostno in samotno kadil iz svoje vodne pipe, je stalo nedaleč od tam nekaj mladih ljudi, ki so ga opazovali in se smejali.

»Resnično,« je dejal eden, »nespameten je ta mož, šejk Ali Banu. Če bi imel jaz njegove zaklade, bi jih znal drugače rabiti. Vsak dan bi živel sijajno in veselo. Moji prijatelji bi morali obedovati pri men in velikih sobanah te hiše, in vriskanje in smeh bi morala polniti te žalostne dvorane.«

»Da,« je odgovoril drugi, »to bi ne bilo napačno, toda množica prijateljev požene premoženje po grlu, tudi če bi bilo tako veliko kot sultanovo, ki ga prerok blagoslovi. Toda če bi sedel zvečer tako-le pod palmami na lepem trgu tukaj, bi mi morali oni sužnji tamkaj prepevati in gosti, priti bi morali moji plesalci in plesati in poskakovati in vsakovrstne umetnje uprazarjati. Zraven pa bi prav imenitno kadil vodno pipo. srkal sladki sorbet in bi se vsega tega veselil kot bagdadski kralj.«

»Šejk,« je dejal tretji teh mladih ljudi, ki je bil pisar, »šejk je baje učen in moder mož, in resnično, kadar bere iz korana, se mu vidi, da pozna temeljito vse pesnike in knjige modrosti. Ali pa tudi tako živi, kakor se spodobi pametnemu možu? Tam stoji suženj s celo kopico zvitkov v naročju, svojo praznično

vodih; platina se začne topiti pri 1690 stopinjah toplote. V zadnjem času so poizkušali s strelovodi, katerih vršičke so prevlekli s tako zvanim iridijem. Blisk je stopil tudi iridij, zakar je treba nad 2000 stopinj. To-rej znaša toplota bliska še nad 2000 stopinj.

Leta 1934 so Američani pokadili 129 milijonov cigaret.

Lansko leto je ogeaj povzročil v Združenih državah ameriških za 375 milijonov 652.000 dolarjev škoda.

Dveamno. Zdravniki: »Vso sem vas preiskal in reči moram, da ste zdravi ko ptica v zraku. O, ko bi le jaz imel vaše srce!« — Urška: »Ah, gospod, moje srce pa še lahko imate.«

Njegova ljubezen. Jurij: »Ti praviš, da se boš poročil z bogato Urško iz ljubezni.« — Ožolt: »Gotovo! Toda, seveda, iz ljubezni do njenega premoženja.«

Tolajba. »Gospod doktor, ali je res, da se posreči ta operacija samo enkrat v desetih primerih?« — »Da, toda vam se ni treba bati, devet se mi jih je že posrečilo, a vi ste deseti.«

¹ Žvečlni poprovec, narejen iz listja in sadov raznih užitnih grmov in palm.

Iz pisarne Kmečke zveze

Enotne štampiljke Krajevnih kmečkih zvez

Glavni odbor Kmečke zveze je sklenil, da se za vse Krajevne kmečke zveze uvede enotna štampiljka in je to tudi že razložil v svoji okrožnici št. 2 z dne 25. julija 1936. Vendar opazamo, da poedine krajevne organizacije te okrožnice niso pravilno razumele, zato na tem mestu še enkrat navajamo sledeče: Glavni odbor ni naročil za vse Krajevne kmečke zveze štampiljk naprej, ampak to stori šele po vsakekratnem naročilu od teh. Takrat smo tudi dejali, da se naj naročajo potom glavnega odbora in ne pri katerem koli graverju. Vse to iz razloga, ker ima le naš graver načrt, po katerem lahko izdeluje štampiljke enotne in poleg tega je radi večjega naročila tudi cena manjša. Štampiljka z blazinico stane Din 33.50, brez blazinice pa 23 Din. Te zneske lahko poravnate tudi na ta način, da pošljete v kuverti nerabljene znamke v odgovarjajočem znesku. Vsem onim Krajevnim kmečkim zvezam, ki štampiljke še niso naročili, priporočamo, da si jih čimprej nabavijo.

Priljubljeni odbor Krajevne kmečke zveze v Kovorju pri Trzinu je sklical za preteklo nedeljo ustanovni občni zbor, na katerega je prišlo mnogo kmetov iz okolice. Glavni odbor Kmečke zveze je zastopal načelnik Brodar, ki je zborovalcem razložil pravila, jih vzpodbudil za stanovsko organizacijo in jim prikazal, kako potrebna je danes Kmečka zveza. V svojem temperamentnem govoru je navdušil vse one malodušneže, ki so že skoro obupali, da bi bila možna kakšna uspešna rešitev. Takoj po občnem zboru se je v Kmečko zvezo upisalo veliko število članov. Naj bo to poročilo zopetna vzpodbuda onim,

SLOVENEK

JE VODILNI SLOVENSKI KATOLIŠKI DNEVNIK. PIŠE V DUHU KATOLIŠKE AKCIJE. STANE NA MESEC 25 DIN. PIŠITE, DA VAM POSLUJE NEKAJ ŠTEVILK BREZPLAČNO NA OGLED. NASLOV: »SLOVENEK«, LJUBLJANA, JUGOSLOVANSKA TISKARNA.

tudi gospodarskih je predaval tajnik Kmečke zveze o uredbi o likvidaciji kmečkih dolgov in razložil odredbe, ki se kmetsko najbolj tičejo. Po sestanku je bil razgovor o vseh perečih vprašanjih zlasti pa o težavah, v katere je prišlo tamošnje kmečko ljudstvo vsled slabe letine in prezgodnjega snega, ki je s svojo težo polomil ogromno sadnega drevja. Izrekli so prošnjo, naj Kmečka zveza posreduje na banški upravi, da jim bo dala nekaj drevesc po znižani ceni. Prihodnji sestanek se je določil za drugo nedeljo v januarju.

Kmetje! Ne posabite na koledarček svoje organizacije! Vaša legitimacija je in vodi v vseh vaših vprašanjih kmetstva. Nikogar ne sme biti, ki bi si ga ne nabavil. Radi svoje priročnosti segajo po njem tudi oni, ki niso člani Kmečke zveze. Obrnite se na tiskarno sv. Cirila v Maribor ali pa na glavni odbor Kmečke zveze z naročilnico. Koledarček stane 10 Din.

Plenarna seja glavnega odbora Kmečke zveze bo v nedeljo, 13. decembra, v Celju. Krajevne Kmečke zveze opozarjamo na to, da imajo skoraj v vsakem okraju svojega zastopnika, ki je član glavnega odbora, pa naj njemu povedo, kaj jih najbolj teži. Dnevni red seje obsega važne točke, zato prosimo odbornike, da se seje polroštevilo udeležijo.

Goraji grad. Da nisem jaz lažnik, kakor mi hoče dokazovati g. Hren v zadnjem dopisu v »Domoljub«, se moram še enkrat oglasiti. Še enkrat poudarjam, da je bila »gospodarska listica« v naši občini ravno taka, kakor liste istega imena po drugih občinah, kjer so jih sestavljali izključno ljudje nam nasprotnega političnega prepričanja. Prav dam dopisniku, ki trdi, da zanjo ni bilo agitacije. Kmetje zanjo res niso agitirali, ne moki še sedaj oklevajo ali bi pristopili h Kmečki zvezi ali bi preje počakali, kaj bo dobrega ta organizacija naredila. Takim rečemo, da napačno računajo. Če hočejo biti deželnih čimve pravice, če bi radi sebi in svojim pomagali čim uspešnejše morajo priti zraven, da bo število večje, da bo moralna sila res tako izdatna, da se je ne bo moglo prezreti. V Kmečko zvezo torej vsi, pa delati v njej.

Krajevna kmečka zveza v Zagorju ob Savi je imela v nedeljo svoj redni mesečni sestanek. Poleg drugih vprašanj, tako organizacijskih kakor

remo pa trditi, da zanjo niso agitirali naši najzagriženější nasprotniki. Priznamo tudi, da je bilo na tej gospodarski listi nekaj pristašev JRZ, toda vsakdo, ki se na politiko količkaj razume, ve, koliko pomenijo za stranko »pristaše«, ki pri volitvah obrnejo hrbet. S tem sami pokažejo, da so se iz stranke izbrisali. Sicer pa je nekaj takih kandidatov, ki so bili zapeljani, volilo našo listo, nekaj pa jih je ostalo doma. Tudi radi verjamemo, da po volitvah ni bilo petja... Glede kazni zaradi slovenskega petja bi pa radi spomnili dopisnika, ki o njih nič ne ve, na 24. februar 1934, ko so zaradi petja in vzklika »Zivio Korošec«, bile diktirane kazni 10 dni zapora in 150 Din globe in povrhu še 520 Din globe od politične oblasti. Prič imamo na razpolago dovolj, tako da lahko vse svoje trditve tudi pred sodiščem dokažemo. Zato vztrajamo na dopisu, ki je bil priobčen v 47. številu Domoljuba.

Leskovec pri Krškem. Pri nedeljskih volitvah smo res častno zmagali. Vsa tri volišča izkazujejo — ogromno večino, in sicer: Volišče v Leskovcu (1): JRZ 315, skupna opozicija 38. Volišče v Leskovcu (2): JRZ 240, skupna opozicija 82. Volišče pri Sv. Duhu: JRZ 255, skupna opozicija 25. Torej je dobil nasledek liste JRZ g. Stare Franc skupaj 810 glasov, nasprotnik pa le 145, tako, da je edino on prišel v odbor, naša lista pa ima 29 odbornikov. Zmagaja je bila še bolj sijajna kot smo pričakovali. Čast našim zavednim volivcem! Volitve so se v najlepšem redu izvršile.

Slovenski dom

JE NAŠ CENENI POPOLDNEVNIK, KI GA SVOJIM ČITATELJEM TOPLO PRIPOROČAMO. IZHAJA VSAK DELAVNIK OB 12 IN STANE MESEČNO SAMO 12 DINARJEV ZA ONEGA, KI SI NE MORE NAROČITI »SLOVENCA« JE »SLOVENSKI DOM« POPOLNO NADOMESTILO. PIŠITE NA DOPISNIKI UPRAVI »SLOVENSKEGA DOMA« V LJUBLJANO, NAJ VAM POSLJE NEKAJ ŠTEVILK LISTA NA OGLED

V vsako hišo Domoljuba!

Kaj je najhitrejšo. Učitelj: »Kaj je na svetu najhitrejšo?« - Učenci prvega razreda ljudske šole ugibajo: vlak, tramvaj, zrakovplov, in končno po pogodi Francek, ki reče: »Misel.« - Učitelj pohvali britežnega Franceka, a še se oglasi v zadnji klopi Janček, ki meni: »O, ni res, gospod učitelj: rok našega ateka je še hitrejša. Zadnjič sem strl stensko uro in še nisem niti dobro pomislil, kaj sem storil, že sem jih imel pet na zadnjem delu telesa.«

Zidavska. »Striček, če mi ne daš 1000 Din, skočim v vodo.« - »Nahod dobiš.« - »Ali pa si poženem kroglo v glavo.« - »Odleti od tvojega?« - »Krešiti se dam.« - »Veseli bomo, da smo se te odkrižali.« - »Opustim študije in otvorim naš nasprotni strani ulice konkurenčno trgovino.« - »Tu imaš denar.«

Cloveško telo sestoji povprečno iz 16 odst. kosti, 42 odst. mišic, 14 do 50 odst. krvi, živcev, kože in drobovja.

Ni tožno, da je propadel dah v borbi s zimo, nego, da duh še ni zmagal, da si ni še podvrzel pesti

obleko bi dal za to, da bi smel le enega izmed njih brati, kajti brez dvoma so to redkosti. A oni! Sedi in kadi in se za knjige niti ne zmeni. Če bi bil jaz šejk Ali Banu, bi mi moral tisti dečko tamle brati, dokler bi mu sape ne zmanjkalo ali pa noč prišla. In tudi še potem bi mi moral brati, dokler ne bi zaspal.«

»Ha, vi pa res veste, kaj se pravi imenitno živeti,« se je smejal četrti. »Jesti in piti, peti in plesati, izreke čitati in poslušati pesmi borih pesnikov! Ne, jaz bi to čisto drugače napravil. On ima najkrasnejše konje in kamele in denarja na kupe. Jaz bi na njegovem mestu potoval, potoval na konec sveta in še k Moskovičanom in celo k Frankom. Nobena pot bi mi ne bila predolga, da bi videl krasote sveta. Tako bi storil jaz, če bi bil oni mož tamle.«

»Mladost je lepa in ljubi veselje,« se oglasi star mož skromne zunanosti, ki je stal poleg njih in poslušal njihove pogovore. »Toda dovolite mi, da vam rečem, da je mladost pa tudi nespametna in blebota kar tja v en dan, ne da bi vedela, kaj dela.«

»Kaj hočete s tem reči, stavec?« vprašajo začudeno mladi ljudje. »Ali mislite s tem nas? Kaj vas briga, če nam ne ugaja način šejkovega življenja?«

»Če kdo ve kaj bolje kot drugi, naj popravi njegovo zmotno, tako hoče prerok,« odvrne stari mož. »Šejk, to je resnica, je oblagodarjen z zakladi in ima vse, kar si srce poželi, toda ni brez vzroka rešen in žalosten. Ali mislite, da je bil vedno tak? Ne, še pred petnajstimi leti sem ga videl, pa je bil živahen in čvrst kot gazela, in živel veselo in ni zametaval užikov, ki jih nudi življenje. Takrat je imel sina, veselje svojih dni, lepega in izobraženega, in kdor ga je videl in ališal govoriti, je moral šejka zavidati za ta za-

klad, zakaj bil je šele deset let star in vendar že tako učen kakor drugi komaj v osemnajstem.«

»In mu je umrl, ka-li? Ubogi šejk!« vzklikne mladi pisar.

»Bilo bi zanj tolažba, če bi vedel, da je odšel v prerokova bivališča, kjer bi bolje živel kakor tu v Aleksandriji. Toda to, kar je izvedel, je mnogo hujše. Bilo je v tistem času, ko so prišli čez morje Franki kot gladni volkovi v našo deželo in se z nami vojskovali. Vzeli so Aleksandrijo in sli od tod vedno dalje in dalje in se bojevali z mameluki. Šejk je bil moder mož in je dobro izhajal z njimi. Toda bodisi, da jih je skominalo po njegovih zakladih, bodisi, da so mu zamerili, ker se je zavzemal za svoje brate po veri, ne vem natanko, skratka, nekega dne so prišle v njegovo hišo in ga obdolžili, da je skrivaj podpiral mameluke z orožjem, konji in živili. Naj je še tako dokazoval svojo nedolžnost, nič ni pomagalo, zakaj Franki so surovo, trdosrčno ljudstvo, kadar jim gre za to, da izsilijo denar. Vzeli so torej njegovega sina, ki mu je bilo ime Kairam, kot talca s seboj v svoje šotorišče. Ponujal jim je zanj mnogo denarja, a oni ga niso spustili in so ga hoteli izdraziti za še višjo ceno. Pa so nenadno dobi! povelje od svojega paše ali kar je že bil, da naj se vkrcajo na ladje. Nič mi v Aleksandriji nič vedel o tem, in — iznenada so bili na odprtem morju in so gotovo vlekli malega Kairama, Ali Banujevega sina, s seboj, zakaj odsihmal se ni nič več slišalo o njem.«

»O ubogi mož, kako ga je Alah udaril!« so enodušno vzkliknili mladi ljudje in gledali sočutno na šejka, ki je sredi vse krasote žalostno in samotno sedel pod palmami.

Mali oglasnik

Vaša drobna vrata ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebšćine ali prodajajo svoja pridelke ali lišće poslov oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Pristojbina za male oglase se plačuje naprej.

Mizarstva valenca

sprejem. Mizarstvo Andrović, Škofljica.

Kolesari skoraj nov prodam Blato 12 p. Grosuplje.

Starejšega klapca

na kmetijska dela sprejem. Naslov v upravi »Domoljuba« št. 18.110

Zslužbinji (po možnosti sestri) na kmetije sprejme Babnik (Rode), Tomačevu 17.

Lep bik, simendoles 16 mesecev star na prodaj. Mehte, Cikova 22 Šmarje-Sap.

Vajence za mizarstvo obrt takoj sprejem. Anton Kos, stroj mizarstvo, Kranj-Klanc.

Med in vosk kupuje Oroslav Doleuč, Ljubljana, Wolfova ulica 10. Prodaja vseh vrst sveč in sialščic

Veliko jeklene lopate

na Din 10.— dobite — dokler traja zaloga — v železnici Fr. Stupica, Ljubljana, Gosposvetska cesta 1. — Nakup starega železa in vseh drugih kovin! Prodaja razstreljiv.

Zimske suknje

suknjice, Hubertuse, toplo perilo in vsa praktična oblačila Vam nudí po reklamnih cenah Presker, Sv. Petra c. 14, Ljubljana.

Službinja, mlajša, poštena in marljiva, vajena hišnih del, dobi z novim letom službo v boljši hiši v Ljubljani. Ponudbe na upravo lista pod »Službinjac« št. 18.162.

Pečevski vajenec

pošten, se sprejma. Vsa oskrba v hiši. Naslov v upravi »Domoljuba« št. 18.184.

Repe 1000 kg

kupim. Ponudbe s ceno. Rudnik 15-Ljubljana.

Šmohve

dobite največje in najboljše pri M. Kompore, Ljubljana, Pogačarjev trg 1, in v Skocijanu pri »Komporetu«.

Posestvo

arondirano, na prodaj. Teaner, Besnica 5, p. Hrušiča pri Ljubljani.

Tuga ne smore nihče!

Zamenjavamo stare plošče, gramofone, radiopararate za nove proti primernemu doplačilu. Elektroton. Pasaza »Nebočnik«.

Učita

pridna in poštena, večja svinjereja in vseh gospodarskih del se sprejme naj se pošljejo na Zavod sv. Terezike v Ponikvah p. Videm-Dobro polje.

»Singer« »Plett«

živalni stroji malo rabljeni ženski, krojaški, čevljarški in koleša po smešno nizkih cenah na prodaj pri »Promet«, nasproti Križanske cerkve. Tudi ob nedeljah dopoldne.

Malo kmečko

poselstvo v Strahomerju p. Ig se prodá. Novozgrajena hiša sestoji iz stanovanja, hleva in velike delavnice, priprave za obrtnika. Pod isto streho je še svinjak, listnica in stranišče. Več se poizve v Mestni hranilnici Ljubljanski med uradnimi urami.

MR. BAHOVEC

PLANINKA ZDRAVILNI ČAJ

Težka zimska hrana

in premalo gibanja sta v zimskem času čisto vzrok slabe prebave želodca, čestih omotic, zaprtosti in nerednega črevesnega delovanja. Stare bolezni se vsled mraza zopet izraziteje pojavijo: hemoroidi, motnje v želodcu, zaprtje, zastrupljenje, črevesna obolenja, splošno in prehitro debeljenje, glavobol, nespečnost, napetost telesa ter omotica. Posebno zrelješe in starejše osebe so tem nadlogam podvržene.

Planinka čaj-Bahovec čisti ter tako deluje blagodejno na vse telo in na Vaše splošno zdravstveno stanje. Zahtevajte v apotekah in drogerijah izrecno le »Planinka« čaj-Bahovec, ki se ne prodaja odprt, temveč le v zaprtih in plombiranih zavitkih po Din 20'—, polovičnih paketih po Din 12'— in poskusnih vrečah po Din 3'50. Pišite po brezplačen vzoreček proizvajalcu: Apoteka Mr. Bahovec, Ljubljana, Kongresni trg 12.

S. br. 29/50/35

Sneg po 32 letih. Iz južnoavstriškega Johannesburga poročajo, da je v okolici mesta prvič po 32 letih zapadel sneg. Mlajši rod se je zelo čudil, ker ga je zdaj videl prvič v svojem življenju. Zapadlo je toliko snega, da so bile protirane vse telefonske in brzojavne zveze.

Doživljal na morskem dnu. Znanemu avstralskemu potapljaču Lockeju iz Sydneya se je primerila dogodivščina, ki bi lahko imela nerodne posledice. Locke se je odpejal več kilometrov od obale, da preizkuši novo potapljaško opremo, ki daje potapljaču proste roke. Že pri potapljanju je začel v roj do 5 kg težkih, užitnih rib, ki jih Avstranci imenujejo »smisnji jopiči«. Ko pa je v globini 80 m dosegel dno, je plavalo okoli njega toliko teh rib, da ni videl doslovno roke pred nosom. Hipoma je začutil v goli desnici bolečino. Ena izmed rib ga je bila ugriznila. To je bilo znamenje za divji napad na njegove roke. Čeprav se je branil z vsemi silami in mahal okoli sebe, so ga ribe še večkrat ugriznile. Končno je dal znamenje naj ga potegnejo kvišku. Moral je k zdravniku, no hudih posledic ne bo. Navzlic temu neprijetnemu dogodilju se je novi potapljaški stroj dobro izkazal. Vzdržal je vodni pritisk, potapljač pa se je v njem prosto kretal.

Enajstletna mati. Kakor bolnišnica v New Orleansu ugotavlja, nosi neka Warnester Strickland rekord najmlajše matere v Ameriki. Stara je namreč šele 11 let in je preteklo nedeljo porodila 3 kg težkega dečka. Mlada mati je črnskega plemena in dočim je njeno zdravstveno stanje nepopolno, je pa otrok krepak. Mati deklice je stara šele 26 let in je torej precej zgodaj stara mati.

Vam pomaga, da zadobite zopet zdravje s pomočjo zdravilnih lastnosti bilja.

Ne bodite sam sebi sovražnik!

Bolezni pri meni in bolečine ob mesečnem perilu (menstruaciji) ublaži HERSAN-čaj.

Ali Vas ovira debelost?

Bi bili radi vitki? Tedaj uporabljajte HERSAN-ČAJ

Zakaj trpite bolečine revmatizma in protina, ako to ni potrebno. HERSAN-ČAJ je sredstvo, ki Vam more olajšati muke.

HERSAN-ČAJ pomaga pri arteriosklerozi in hemoroidih (ziati žili).

Ali res še ne veste, da je HERSAN-ČAJ dobro sredstvo pri obolenju želodca, jeter in ledvic.

HERSAN-ČAJ se dobiva v izvirnih zavojih v vseh lekarnah.

Zahtevajte brezplačno brošuro in vzorec od:

»RADIOSAN«, Zagreb, Dukičinova ulica, Štev. 1

Reg. št. 19334/32

Mestna hranilnica ljubljanska

izplačuje nove vloge brez vsake omejitve

Stanje novih vlog do 1. decembra 1936:

Din 50.000.000.—

Za vse vloge jamči

mestna občina ljubljanska

Bogoljub

najboljši in najlepše opremljeni nabožni mesečnik v naši državi. Ima vedno lepe slike v bakrotisku. Pišite, da ga Vam pošljejo na ogled. Naslov: »Bogoljub«, Ljubljana, Jugoslov. tiskarna.

Litija, Sedjarska in vrtnarska podružnica ima v nedeljo 18. decembra po deseti maši v šoli svoj redni občni zbor. Predavanje!

Drinje, rozine, slive in dalmatinske bge oddaja po ugodni ceni trvdka

Ivan Jelačin, Ljubljana, Askerčeva 1

Od žalosti se je zvon razpočil. Nad 300 let je pel cerkveni zvon v Sonnebergu pri Wiesbadenu in naznanjal veselje in žalost faranom. Zapel je še enkrat in naznanil smrt domačega župnika. Razvonil je tudi in napovedal pogreb, toda še po prvih udarcih se je razletel. Čudno naključje! Ljudje so uverili, da se je zvon razpočil od žalosti za rajnim.

Ne samo čaj . . .
„Naš čaj“

je najboljša domača
 zeliščna krepilna pijača.
 NAŠ ČAJ dobite v špec. trgovinah.
 KMETIJSKA DRUŽBA V LJUBLJANI.

Damske plašče

fine in navadne, s kožuhovino ali brez nje,
Huberiusc, damske in otroške, uobite
 najlepšo izbiro in na.ceneje pri

F. I. Goričar, Ljubljana,
 Sv. Petra cesta 29

Na vsak damski plašč dobite lepe nogavice za nameček!

Božič se naglo bliža. Zato si hitro
 preskrbite razno manufakturno
 blago, katero Vam nudi v veliki izbiri in po
 ugodni ceni

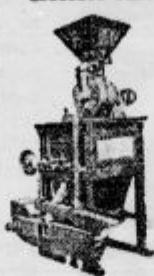
Oblačilnica za Slovenijo
 Ljubljana, Turseva cesta 29
 (Hiša Gospodarske zveze)

Državnim uradnikom nudimo blago tudi na me-
 sečne obroke.

Do preklica nudimo blago deloma tudi na hranilne
 knjižice članic Zaoružne zveze v Ljubljani.

Ob lastnem grobu... Zdravnik madžarskega
 poslanštva v Bukareštu, dr. Julij Gieringer, je bil
 nemalo presenečen, ko je obiskal v Brašovu pokopališče
 padlih madžarskih vojakov in je na nekem
 grobu čital napis: »Tu počiva dr. Julije Gieringer,
 nadporočnik-zdravnik c. i. kr. pehotnega polka štev.
 39., ki je padel leta 1917.« Po kratkem pozvedovanju
 se je izkazalo, da je v tem grobu pokopan zdravnikov
 nekdanji vojaški sluga, ki je imel na fronti
 pri sebi listine svojega gospoda.

Učni kmetovalci in trgovci!

Navarite si novovrstni **Irus mlinec**.
 So patentni nemški izdelki. z močjo
 bodete mleti vse svoje sitne pri-
 deške doma. S tem si prihranite
 trpljenje, čisto, čas in denar. Sudišjo
 Vam za čiščenje sita za šrotanje
 tivalim, za mletje vsega sitnega
 srna v poljubno fino moko, kakor
 pšenični in polentni gris. Za pogon
 mima zadostuje vsaka moč ali mo-
 tor, ki Vam služi za pogon drugih
 gospodarskih strojev. — Vzemete
 se tudi hranilne knjižice v račun.
 Samoprodaja

Turnšek Stefan

Poštna prodaja 86
 Ljubljana - Aleševčeva 24.

Največji toplomer. Največji svetovni toplomer
 imajo v Parizu na Eifflovem stolpu med obema šte-
 vilnicama ondotne ure v višini 160 metrov nad
 zemljo. Ob vznožju stolpa vis. pod posebno stre-
 šico toplomer z živim srebrom v podobi črke U.
 En trak toplomera je ozek, drugi širok. Ozka cev
 je v stiku s posebno električno pripravo, ki vklju-
 čuje in prižiga niz barvnih žarnic, tako da se opa-
 zovalcu zdi, kakor da srebro v cevi vstaja in pada.
 Ta toplomer sveti vsako noč do 1. zjutraj.

Deževalo je v vino. Gost: »Vaša kislina je od
 samega vruga!« Gostilničar: »Oprostite, zaradi ne-
 prestanega deževja je letošnje vino sploh slabše!«
 Gost: »No, v vaše vino je moralo še posebno močno
 deževalo!«

Bolni na pljučih!
Tisoči že ozdravljeni!

Zahrevajte takoj knjigo o moji

novi umetnosti prehranjevanja
 ki v 72 marsikoga rešila. Ta more ob vsakem na-
 čelnem življenjskem pomagati, da se holecen hitro premaga.
 Nočno znojenje in kašelj prenebata, težja telesa se
 zvišja ter po pospešenju stasovno bolezen preneha.

Resni moške
 zdravniške vede potrjujejo prednost te moje metode in
 jo radi priporočajo. Cimprei začnete z mojim načinom
 prehranjevanja tem bolj!

Popolnoma zastoj in pošilnine prosto
 dobite mojo knjigo, iz katere boate črpali mnogo
 koristnega.

Pišite takoj!

zadostuje tudi dopisnica, ne naslov:

Zbiralnica za pošto:

ERNST PASTERNAK, Berlin S.O.
 Michaelkirchplatz 13. Abt. Z. 488.

Ljudska posojilnica v Ljubljani

registr. zadruga z neom. zavezo

Miklošičeva cesta 6

(v lastni palači)

obrestuje hranilne vloge po
 najugodnejši obrestni meri

**NOVE VLOGE, vsak čas raz-
 položljive, obrestuje po 3%**